
Sisällys

Toimitusjohtajan katsaus	1
Liiketoiminta	3
Vuosi 2017 lukuina	5
Energian tuotanto	9
Energian jakelu	14
Sähkön myynti	18
Vastuullisuus	
Vastuullisuuden johtaminen	20
Vastuullisuusohjelma	21
Tunnusluvut	23
Asiakkaan energiansaanti	24
Ihmiset ja yhteisö	28
Ympäristö	33
Tilinpäätös	36
Hallituksen toimintakertomus	37
Tuloslaskelma	51
Konsernitase	53
Konsernin rahoituslaskelma	56
Emoyhtiön tuloslaskelma	58
Emoyhtiön tase	60
Emoyhtiön rahoituslaskelma	63
Tilinpäätöksen laadintaperusteet	65
Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot	68
Sähkön myyntiliiketoiminnan ja verkkotoiminnan eriytetyt tuloslaskelmat ja taseet	71
Sähkön myyntitoiminta	72
Sähköverkkotoiminta	75

Tilinpäätöksen allekirjoitukset	79
Tilintarkastuskertomus	80
Hallintoneuvoston lausunto	83

Toiminnallamme on merkittävä aluevaikutus

Energialiiketoiminta on suhdanteista riippuvainen ala. Vuonna 2017 yleinen reaalitalouden nousu näkyi energiamarkkinoilla polttoaineiden, päästöoikeuksien ja sähkön hintojen nousuna. Valtakunnan tasolla myös sähkönkulutus lähti kasvuun. Suur-Savon Sähkön toiminta-alueella kasvua ei vielä nähty. Alueella sähkönkäyttö pieneni 1,5 prosenttia. Uusia sähköliittymiä rakennettiin 311 kappaletta, mutta käytöstä niitä poistettiin 189 kappaletta. Kesäasuntoja sähköistettiin entiseen tapaan. Myös aurinkosähkö kasvatti suosiotaan ja vuoden lopussa verkkoon kytehtettyjä mikrotuotantolaitoksia olikin yli kolminkertainen määrä edellisvuoteen verrattuna.

Suur-Savon Sähkö -konsernin liikevaihto oli 138,9 miljoonaa euroa. Laskua edellisvuodesta oli 5,1 prosenttia. Konsernin liikevoitto ennen veroja, 12,9 miljoonaa euroa, oli 24 prosenttia edellisvuotta parempi. Se kertoo vakaasta tuloksentekevyydestä ja myös siitä, että alueemme säästyι kertomusvuonna rajuilta myrskyiltä.

22 Suur-Savon Sähkö
tuo alueelle yli
100 miljoonaa
euroa ja lähes 600
työpaikkaa

Sähköverkkoon investoitiin poikkeuksellisen paljon, yli 47 miljoonan euron arvosta valmistui investointeja vuoden aikana. Investointitaso pysyy edelleen korkealla, jotta sähkömarkkinalain asettamat toimitusvarmuustavoitteet saavutetaan. Siirtohintoja nostettiin 14 prosenttia. Jatkoaikanomus on tehty viranomaisille, jotta saisimme lisää aikaa säävarman verkon rakentamiseen. Se helpottaisi rahoituksen järjestämistä ja myös siirtomaksujen korotuspainetta. Investointiohjelman mukaisesti investoimme myös omaan energiantuotantoon. Kertomusvuonna uudistettiin muun muassa Rantasalmen biolämpölaitos. Kotimaisten polttoaineiden osuus omassa energiantuotannossamme on 96,4 prosenttia, josta yli 91 prosenttia oli puuperäistä polttoainetta.

Suur-Savon Sähkö -konsernin toiminnalla on merkittävä vaikutus alueen talouteen. Konsernin suoria ja välillisiä vaikutuksia aluetalouteen tutkittiin Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa kauppatieteiden pro gradu -tutkielmassa. Tutkimuksen mukaan konserni tuo alueelle rahaa vuosittain 103 miljoonaa euroa. Hankinnoistamme 32 prosenttia suuntautuu omalle toiminta-alueelle, ja tukkusähkön hankinta pois lukien, yli 50 prosenttia kohdistuu toiminta-alueelle. Työllistävä vaikutuksemme on 588 henkilötyövuotta toiminta-alueellemme. Tehty tutkimus auttaa meitä edelleen kehittämään myönteistä aluetaloudellista vaikutustamme.

Strategiamme on olla vahvasti mukana toiminta-alueemme elämässä. Tarkoituksena on edelleenkin kehittää ja kasvattaa paikallista kumppanuutta ja yhteistyöverkostoja. Keväällä 2017 saimme päätökseen neuvottelut Suur-Savon Sähkön ja Etelä-Savon Energian sähkön vähittäismyyntitoimintojen yhdistämisestä ja yhteinen energiayhtiömme, Lumme Energia Oy, perustettiin. Konsernirakennetta on kehitetty ja strategioita tarkennettu. Pääomavaltaisessa verkko- ja energiantuotannossa keskitymme yli 70 vuoden aikana rakennetun, haltuumme uskotun omaisuuden hoitamiseen ja kehittämiseen sekä huoltovarmuuden ylläpitoon. Työvoimavaltaisessa toiminnassa tavoitteena on löytää tehokkaasti uusia toimintamalleja, hyödyntää uusia digitalisaation tuomia mahdollisuuksia omien prosessien tehostamisessa sekä uusien palvelujen tuottamisessa asiakkaille.

Pohja on valmiina kasvuun. Kiitän yhtiön puolesta asiakkaitamme, henkilöstöämme, hallitusta, hallintoneuvostoa ja sidosryhmiämme hyvästä ja tuloksellisesta yhteistyöstä.

Markus Tykkyläinen
toimitusjohtaja

Luotettavaa ja vaivatonta energiapalvelua

Suur-Savon Sähkön huolehtii asiakkaidensa energiansaannista omalla alueellaan ja tarjoaa monipuolisia energiapalveluja asumisen, yritystoiminnan ja vapaa-ajan tarpeisiin. Se on energian tuottamista, hankintaa ja jakelua Päijänteen itäpuolisella Järvi-Suomen alueella. Sähköä myymme kaikkialle Suomeen.

Visiomme on olla energia-alan arvostettu osaaja, palveluiden kehittäjä ja suunnannäyttäjä, joka tarjoaa omistajilleen vakaan ja hyvän tuoton. Toimimme aktiivisesti energia-alalla ja kehitämme toimialaa yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

Toimintamme lähtökohtana on konsernin kokonaistehokkuuden kehittäminen ja vakaan tulos- ja osinkotason ylläpitäminen.

Kertomusvuonna selkeytimme konsernin toimintaa ja keskityimme omaan ydinsaamiseen. Sähkön vähittäismyynnin ja siihen liittyvät palvelut siirsimme Etelä-Savon Energia Oy:n kanssa yhdessä perustamaamme tytäryhtiöön Lumme Energiaan. Emoyhtiön rooli on kehittynyt entistä enemmän konsernin strategian laatimiseen sekä omistajaohjaukseen koskien tytär- ja osakkuusyhtiöiden toimintaa. Suuri osa liiketoiminnasta tapahtuu tytär- ja osakkuusyhtiöiden kautta.

Kaiken toimintamme lähtökohtana on konsernin kokonaistehokkuuden kehittäminen ja vakaan tulos- ja osinkotason ylläpitäminen.

Tavoitteet:

- **Mahdollisimman vähäpäästöinen oma sähkön ja lämmön tuotanto**

Panostamme sähköntuotannossa vesi- ja ydinvoimaan hankkimalla tuotanto-osuuksia kotimaasta ja Pohjoismaista. Tavoitteena on yli 50 % päästöttömän energian osuus sähköntuotannosta.

- **Luotettava energiantoimitus**

Tavoitteemme on maakaapeloida taajamien keskijänniteverkoista 80 %. Investoimme vuosittain sähköverkkoon 25 - 30 MEUR. Haja-asutusalueiden toimitusvarmuuden lisäämiseksi kehitämme erilaisia kustannustehokkaita vaihtoehtoja. Kehitämme jatkuvasti yhdessä kumppaneidemme kanssa tehokasta toimintatapaa poikkeustilanteiden viankorjauksessa.

- **Helppoa ja sujuvaa asiointia asiakkaalle**

Tarjoamme asiakkaille monipuolisesti palvelukanavia olla meihin yhteydessä ja saada tarvitsemansa palvelut. Asiakkaat voivat hoitaa kaikki sopimukseensa liittyvät perusasiat sähköisesti kaikkina vuorokauden aikoina. Lisäksi palvelemme puhelimitse arkipäivisin klo 8 - 16. Energiatehokkuuspalveluihimme kuuluvat sähkön ja lämmön kulutusraportit. Oma energianeuvojamme neuvoo ja opastaa mielellään energiatehokkuuden parantamisessa. Kehitämme jatkuvasti palvelujamme tavoitteena parempi toiminnan laatu ja asiakaskokemus, sekä kustannustehokkuus.

- **Henkilöstö**

Koko henkilöstömme kehittää uusia ja parempia toimintatapoja ja sujuvaa yhteistyötä. Onnistumista mitataan asiakastytytyväisyytutkimuksella vuosittain.

Konsernin liiketoiminnot:

Sähkön myynti (Lumme Energia Oy): asiakaspalvelu, laskutus, sähkön hankinta, sähkön markkinointi ja myynti.

Energiantuotanto: polttoaineen hankinta, lämmön ja sähkön tuotanto (voimalaitokset ja lämpökeskukset) ja lämmön myynti ja jakelu.

Energian siirto (Järvi-Suomen Energia Oy): sähköverkoston suunnittelu, rakennuttaminen, käyttö ja kunnossapito.

Järvisuomalaista energiapalvelua

Suur-Savon Sähkön tehtävänä on toimittaa luotettavasti energiaa ja siihen liittyviä palveluita asumisen, yritystoiminnan ja vapaa-ajan tarpeisiin. Omistajiamme ovat kunnat (60 %), yhteisöt ja yritykset (26 %), yksityiset (6 %) ja seurakunnat (5 %). Palveluksessamme työskentelee noin 100 energia-alan ammattilaista, lisäksi työllistämme laajasti kumppaniverkoston kautta.

Huolehdimme energian hankinnasta, tuotannosta ja jakelusta Päijänteen itäpuolisella Järvi-Suomen alueella. Sähköä myymme kaikkialle Suomeen.

Konsernirakenne

Suur-Savon Sähkö -konsernin muodostavat emoyhtiö Suur-Savon Sähkö Oy sekä tytäryhtiöt, Lumme Energia Oy, Järvi-Suomen Energia Oy ja Kerienergia Oy. Konsernin emoyhtiönä Suur-Savon Sähkö Oy omistaa pääosan konsernin omaisuudesta; muun muassa sähkö- ja lämpöverkon sekä konsernin toimitilat ja muut kiinteistöt. Sähköverkko on vuokrattu sähkönsiirtotoimintaa harjoittavalle tytäryhtiölle, Järvi-Suomen Energia Oy:lle.

Suur-Savon Sähkö -konsernin muodostavat emoyhtiö Suur-Savon Sähkö Oy sekä tytäryhtiöt Järvi-Suomen Energia Oy (emoyhtiön omistusosuus 100 %), Kerimäen Kaukolämpö Oy (100 %) Lumme Energia Oy (79,4 %) ja Kerienergia Oy (67 %).

Suur-Savon Sähkö -konserni

Konsernin tunnusluvut

	2017	2016
Liikevaihto, milj.euroa	138,9	146,3
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, milj. euroa	12,9	23,2 *)
Investoinnit, milj. euroa	45,9	46,4
Sijoitetun pääoman tuotto % (RONA)	3,6	6,9
Omavaraisuusaste	31,8	33,1
Henkilöstö keskimäärin	106	142 **)

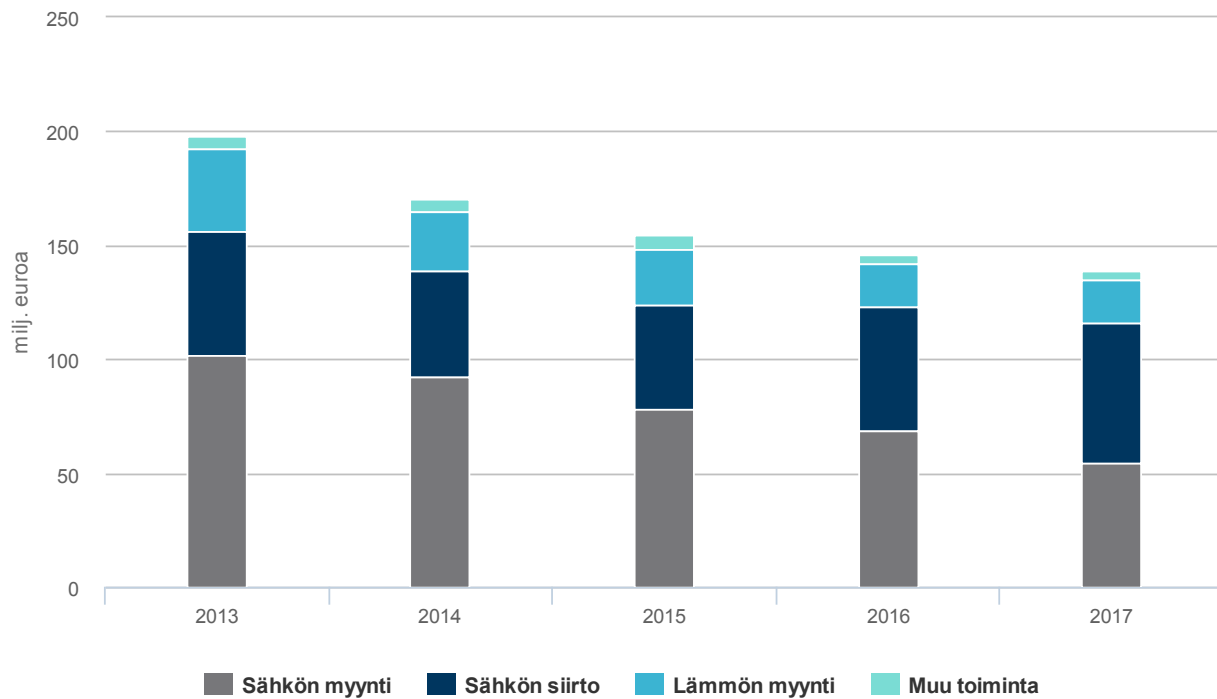
*) Operatiivinen tulos oli 10,4 M€. Elvera Oy:n muodostaminen ja Suur-Savon Sähkötyö Oy:n poistuminen konsernirakenteesta johtivat kertaluonteisiin kirjanpidollisiin kirjauksiin, joilla ei ollut kassavirtavaikutusta.

**) Suur-Savon Sähkötyö Oy:n poistuminen konsernirakenteesta 1.4.2016 johti konsernin henkilöstömäärän pienenemiseen.

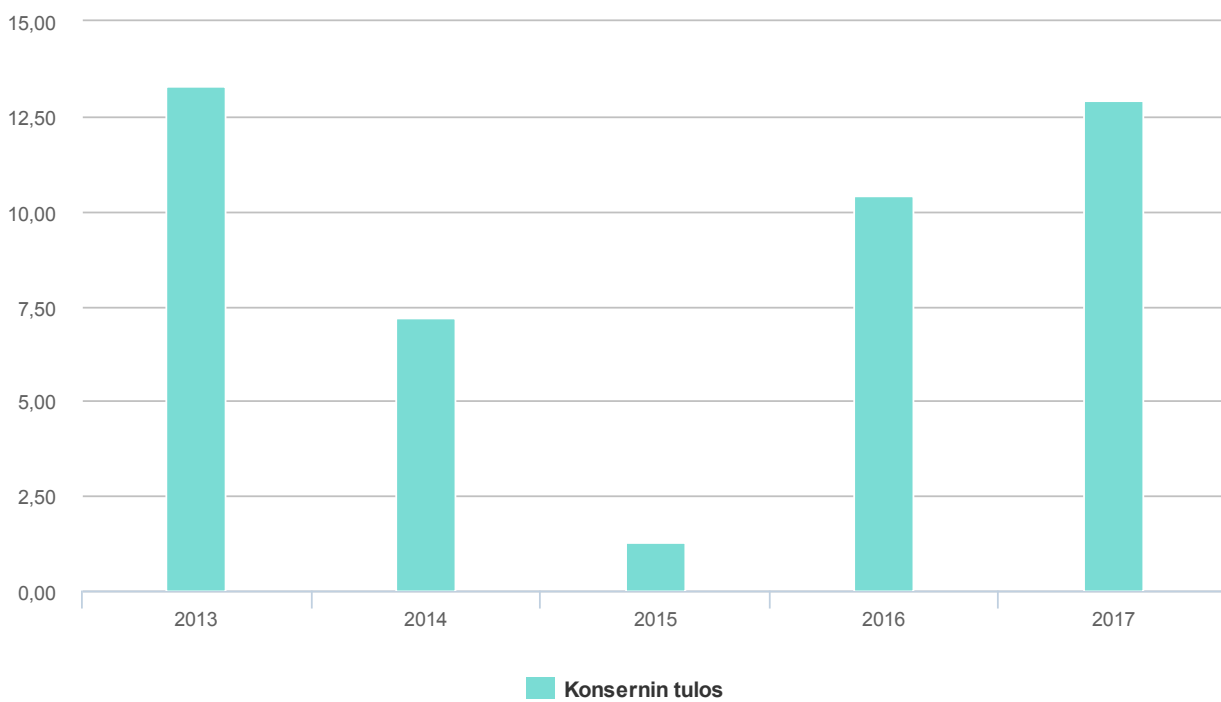
Avainluvut 2017

Konserni	2017	2016
ASIAKKAAT		
Sähkön myynti	91 134	86 872
Sähkön siirto	102 670	102 548
Lämpö	1 507	1 513
Sähkön siirto GWh	1 142	1 163
Sähköenergian myynti GWh	1 394	1 642
Lämpö GWh	290	313
Liikevaihto milj. euroa	138,9	146,3
Kokonaispalkat milj. euroa	6,4	7,7
Tulos ennen tilinpäätössiiroja ja veroja milj. euroa	12,9	10,4
Investoinnit milj. euroa	45,9	46,4
Tase milj. euroa	448	413
Henkilöstö 31.12.2017	106	99
VOIMALAITOKSET		
Sähkön tuotantoteho, yhteensä MW	192	192
Vesivoima	5	5
Lämpövoima	20	20
Tuotanto-osuudet	167	167
Lämmön tuotantoteho, MW	256	256
JAKELUVERKKO, km		
Sähkö	27 000	27 000
Kaukolämpö	156	156

Liikevaihto

Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Energiaa eteläsavolaisista metsistä

Suur-Savon Sähkön omassa energiantuotannossa käytettävä polttoaine tulee pääasiassa lähiseudun metsistä. Omassa sähkön, kaukolämmön ja höyryn tuotannossa kotimaisten polttoaineiden osuus on 96,5 prosenttia. Puuta käytetään 91,4 prosenttia. Polttoaine on pääasiassa metsistä saatavaa metsähaketta, jota on ollut hyvin saatavissa. Kertomusvuonna sitä käytettiin tuotannossa n. 275 453 irtokuutiometriä, eli 2 300 hakerekallista, joka vastaa noin 550 öljyrekkaa. Turpeen osuus polttoaineista on 5,1 prosenttia ja lähinnä varapolttoaineena käytettävän polttoöljyn osuus on 3,5 prosenttia. Omissa tuotantolaitoksissa tuotetaan kaukolämpöä, höyryä sekä osa myytävästä sähköstä.

Omassa sähkön, kaukolämmön ja höyryn tuotannossa kotimaisten polttoaineiden osuus on 96,5 prosenttia.

Ympäristöystävällistä kaukolämpöä

Lämmöntuotannossa vallitsi tasainen vuosi. Talvi sujui ilman kovia pakkasia ja kevät, kesä ja syksy olivat normaalia viileämpiä joten lämpöä tarvittiin näinä vuodenaikoina normaalia enemmän. Vuosi oli kuitenkin lämmitystarveluvulla laskettuna 1,8 prosenttia edellisvuotta lämpimämpi. Kaukolämmön myynti 290 GWh jäi hieman viime vuodesta (294 GWh). Asiakaskunta 1507 (1513) säilyi vakaana, muutaman asiakkaan vähennys johtui käytöstä poistetuista rakennuksista. Taloudellinen nousukausi ei vielä ole lisännyt uutta rakennustoimintaa alueella. Asiakkaiden kiinnostus erilaisiin hybridilämmitysmuotoihin, esimerkiksi lämpöpumppujen ja aurinkojärjestelmien yhdistämiseen kaukolämpöön on kasvanut. Olemme mielellämme mukana kehitystyössä ja tällaisten kohteiden lämmitysratkaisujen suunnittelussa.

Kaukolämpö tuotettiin oman alueen voimalaitoksilla ja lämpökeskuksissa. Kertomusvuonna uudistimme Joutsan ja Rantasalmen biolämpökeskukset. Alueiden lämmöntuotanto hoidetaan nyt lähes kokonaan uusiutuvilla energialähteillä. Rantasalmelle laitetoimittaja löytyi omasta maakunnasta, kumppanina oli pieksämäkeläinen KPA-Unicon Oy. Joutsassa laitetoimittajana oli Vaasan Kuljetuskanavat Oy.

Omasta sähköntuotannosta yli 85 prosenttia tuotetaan hiilidioksidivapaasti

Sähköä tuotettiin omilla ja osakkuusvoimalaitoksilla yhteensä 453 (481) GWh, eli vajaa 30 prosenttia sähkön kokonaishankinnasta. Oman alueen vesivoimalaitoksilla Vaajakoskella ja Kissakoskella tuotettiin 28,7 GWh ja Järvi-Suomen Voima Oy:n osakkuusvoimalaitoksilla 63 GWh. Kymppivoiman kautta omistettujen osakkuusvoimalaitoksien kautta sähköä saatiin 390 GWh. Vaajakosken voimalaitoksella kunnostettiin generaattori 3. Lähes vuoden poissa käytöstä ollut generaattori pienensi oman vesivoiman tuotantolukua edellisvuodesta.

Energiantuotantoon kehitteillä uusia biopolttoaineita

Uusia polttoainekokeiluja tehdään innovatiivisesti. Juvan lämpökeskuksessa kokeilimme hevosenlannan käyttöä lämmöntuotannon polttoaineena. Tässä HevosVoima-hankkeessa ovat mukana Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Xamk sekä Lappeenrannan teknillinen yliopisto, LUT. Kokemukset koepoltosta olivat myönteisiä ja hevosenlannan polttoainekäytön suunnittelu jatkuu uuden hankkeen muodossa.

Rantasalmen biolämpökeskus uudistettiin paikallisin voimin

Energiantuotannon ympäristöystävällisyyttä kehitetään uusin investoinnein. Uusi Rantasalmen viiden megawatin biolämpölaitos otettiin käyttöön vuoden lopulla.

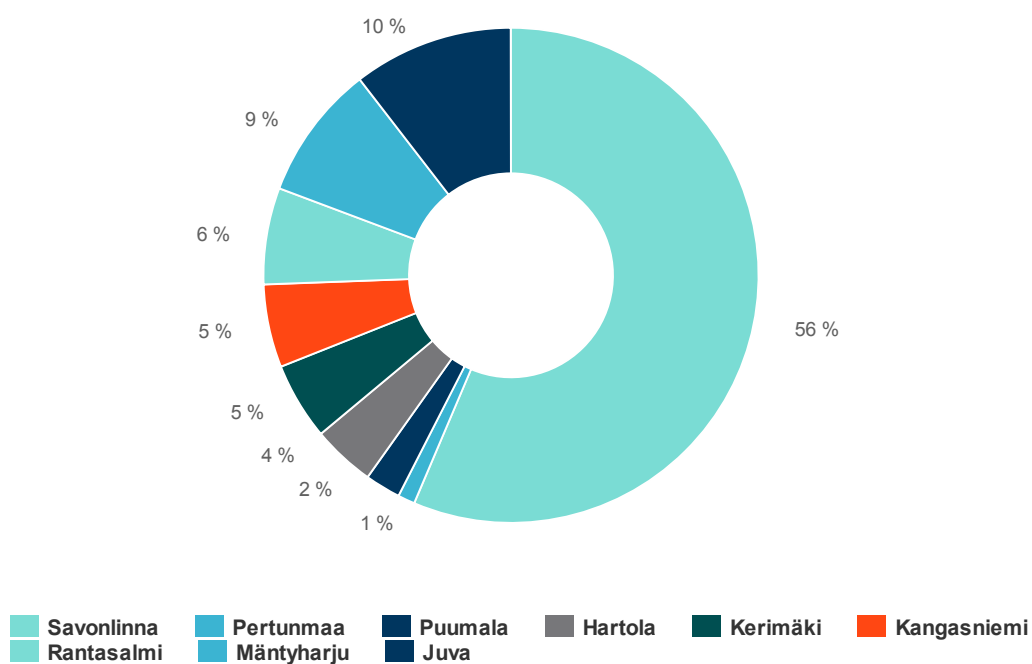
Uusi biolämpökeskus korvasi entisen, vuodelta 1980 olevan kattilalaitoksen ja varmisti samalla lämmöntuotannon jatkuvuuden Rantasalmella ja pitää biopolttoaineiden osuuden lämmöntuotannossa lähellä sataa prosenttia. Laitos käyttää polttoaineena pääasiassa lähiseudun metsistä tuotettua haketta. Uusi teknologia parantaa tuotannon hyötysuhdetta ja vähentää laitoksen aiheuttamia päästöjä. Uudistukseen kuului myös uuden kattilarakennuksen ja polttoainevaraston rakentaminen.

Lämpölaitoksen uudistus toteutettiin yhteistyössä pieksämäkeläisen KPA Unicon Oy:n kanssa. Yhteistyötä oman alueen toimijoiden kanssa tehdään tuotantoketjun kaikissa vaiheissa.

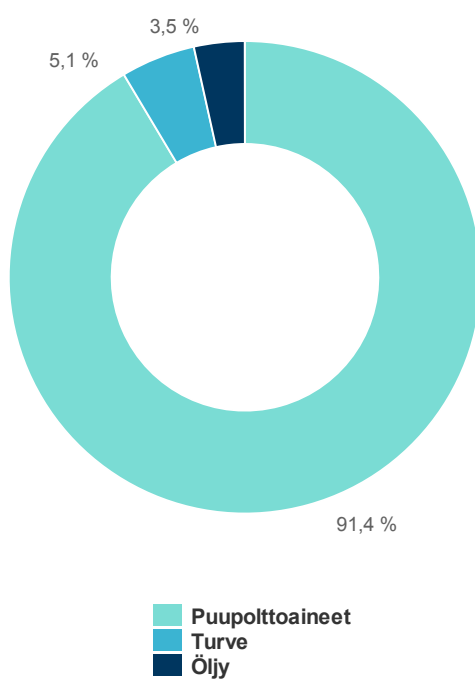

Rantasalmen biolämpölaitos otettiin käyttöön marraskuussa 2017

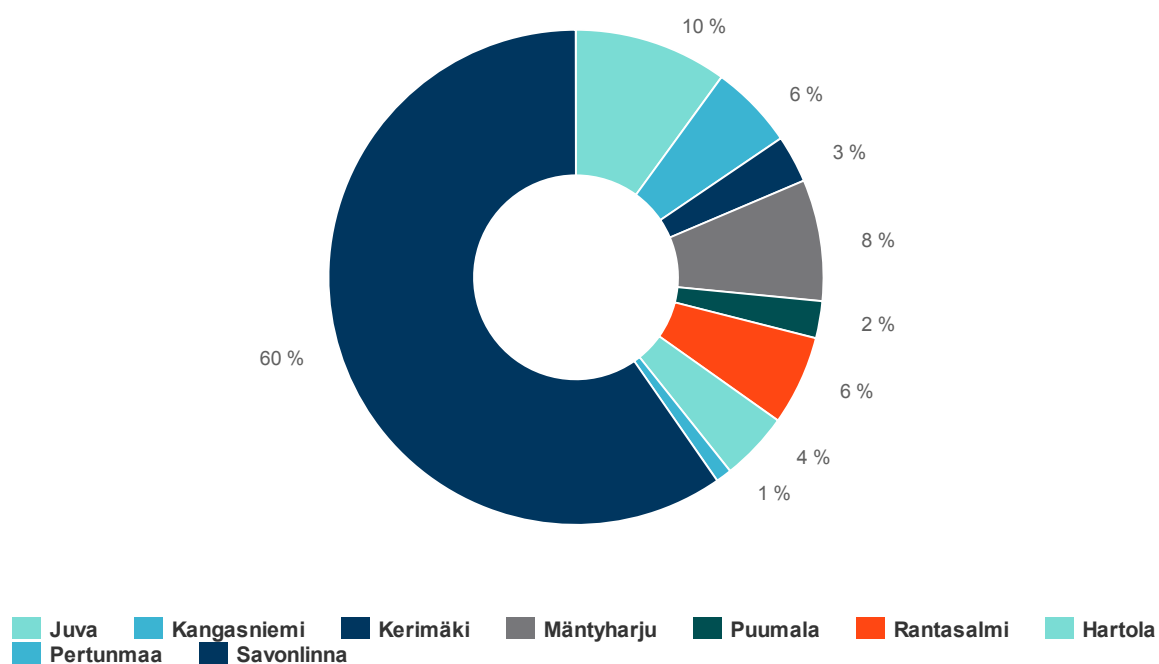
Kaukolämpöasiakkaat 1 507

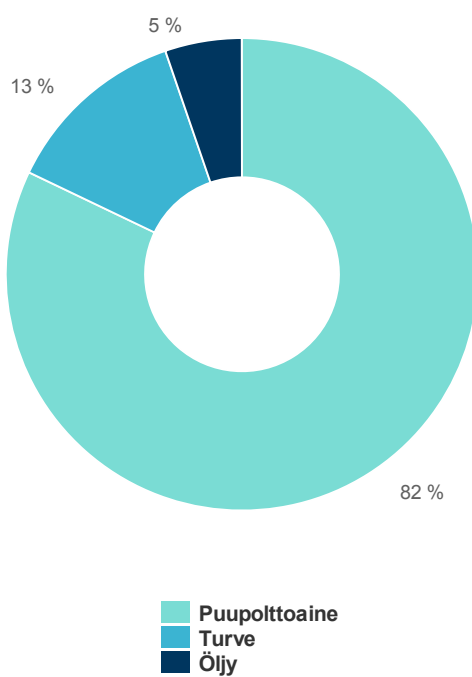
Energian tuotannon polttoaineet (konserni ja osakkuusyhtiöt) 1 272 554 MWh

Kaukolämmön toimitus 290 GWh

Kaukolämmön tuotannon polttoaineet 396 010 MWh

Historian pienin häiriöaika – historian suurimmat verkostoinvestoinnit

Järvi-Suomen Energian liikevaihto oli 109,2 (93,7) miljoonaa euroa ja liikevoitto 16,6 (7,2) miljoonaa euroa. Tulos käytettiin verkon investointien rahoittamiseen, jonka lisäksi tarvittiin vielä lainoitusta. Siirtomaksuja korotettiin vuoden alussa 15 prosenttia. Lämpimän talven takia sähkönkäyttö alueella laski 1,5 prosenttia. Sähköä siirrettiin asiakkaille 1 146 (1 163) GWh.

Kertomusvuonna Järvi-Suomen Energian verkkoalue säästyivät suurilta luonnonmullistuksilta. Tuhoisimmat myrskyt pyyhkäisivät alueen ohitse ja suurimmilta lumikuormatuhoiltakin vältyttiin. Sähköhäiriöiden määrä jäi ennätysalhaiseksi. Sähköhäiriöiden lukumäärä oli lähihistorian pienin ja asiakkaiden kokema keskimääräinen häiriöaika oli yhtiön historian pienin eli 2,1 (8,5) tuntia/asiakas.

Verkostoon tehtiin yhtiön historian suurimmat investoinnit

Vaikka hyvä toimitusvarmuus oli pitkälti tasaisten sääolosuhteiden ansiota, se oli tulosta myös laajoista investoinneista, joita on tehty toimitusvarmuuden parantamiseksi jo useana vuonna. Taajamien maakaapelointi on pitkällä ja johtoja on siirretty teiden varsille. Sähköhäiriöt pystytään rajaamaan nopeasti pienemmille alueille ja korjaamaan nopeammin. Investointien ansiosta myös sähkön laatu on parantunut, räpsyt vähentyneet ja sähkö entistä tasaisempaa.

Kertomusvuonna investoinnit olivat yhtiön historian suurimmat, 47,3 (39,6) miljoonaa euroa. Verkkoa uudistettiin suunnitelmien mukaisesti, joillakin alueilla jopa etuajassa, sillä kaapelointi yhdistettiin alueella tehtävien tietoliikenneverkkojen rakentamisen kanssa. Toimitusvarmuutta parannettiin mm. uudistamalla Jaalan sähköaseman 110 kV kenttä sekä Savonlinnan Kallislahden koko sähköasema. Juvalla uudistui Vehmaan sähköaseman 110 kV kenttä ja kirkonkylään rakennettiin uusi sähköasema.

Toimitusvarman sähköverkon piirissä on nyt yli 42 000 asiakasta, eli sähkömarkkinalain asettamien toimitusvarmuustavoitteiden ensimmäinen välitavoite on saavutettu. Se edellyttää, että vuoden 2019 loppuun mennessä 50 prosentilla vakituisista asiakkaista ei ylity taajamissa 6 tunnin häiriöaika tai haja-asutus-alueella 36 tuntia. Vaikka verkostoalueemme on luonnonolosuhteiltaan yksi haasteellisimmista valtakunnassamme, lain edellyttämä välitavoite täyttyy jo noin 60 prosentilla vakituisista asiakkaista.

Aurinkosähköjärjestelmien määrä verkossa kolminkertaistui

Käyttöpaikkojen määrä verkossa 102 670 (102 548) kpl. Erilaisia tuotantolaitteistoja oli vuoden lopussa kytkettynä verkkoon 310 kpl, joista vuoden aikana kytkettyjä laitteistoja oli 212 kpl. Nämä ovat lähes poikkeuksetta aurinkosähkön mikrotuotantolaitteistoja, joiden suosio on vahvassa nosteessa.

Tehokkuutta organisaatioon

Sisäistä toimintaa tehostettiin esimiesvalmennuksella ja selkeyttämällä organisaatiota ja tehtäväalueita. Yhtiöön muodostettiin kolme toimintayksikköä: Palvelut, Verkosto ja Käyttö. Verkosto-omaisuuden kokonaisvaltainen hallinta suunnittelusta kunnossapitoon ja uudistamiseen siirrettiin Verkosto-yksikön vastuulle kokonaisvaltaisen omaisuudenhoidon tehostamiseksi.

Toiminnassa keskitytään yhä enemmän löytämään parhaat mahdolliset palveluntuottajat ja alihankkijat toteuttamaan verkonrakentamiseen liittyviä tehtäviä tehokkaasti ja taloudellisesti. Merkittävää yhteistyötä tehdään alueen toimijoiden kanssa. Järvi-Suomen Energian ostojen ja investointien välittömät vaikutukset Etelä-Savon aluetalouteen ovat noin 36,6 miljoonaa euroa ja välilliset tuotantovaikutukset ovat noin 5,9 miljoonaa euroa. Toiminta saa aikaan noin 258:n henkilötyövuoden työllisyysvaikutuksen maakuntaan.

Sähköverkon kehittämisessä mukana useita tutkimusprojekteja

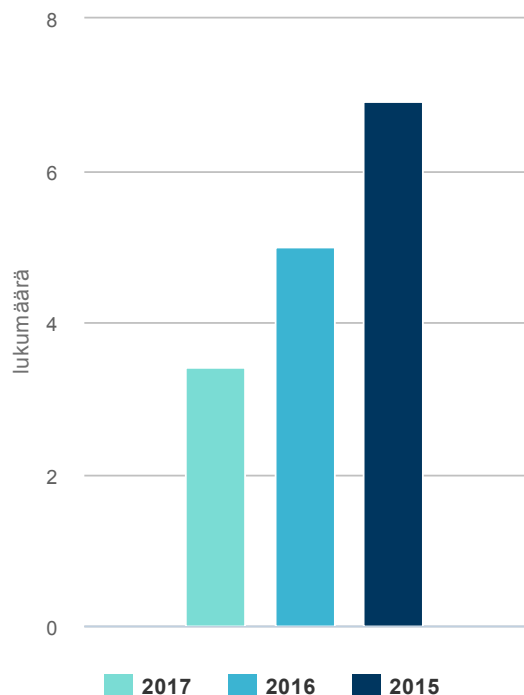
Verkonrakentamiseen haetaan kustannustehokkaita ja tarkoituksenmukaisia ratkaisuja, jotta verkko palvelee sähkönkäyttäjää mahdollisimman hyvin myös tulevaisuudessa.

Järvi-Suomen Energia on mukana Laajemmassa sähkötekniikan tutkimuspoolissa yhdessä muiden Itä-Suomen maaseutuyhtiöiden (R4) kanssa. Pooli toteuttaa useita tutkimushankkeita, joiden tuloksia voidaan hyödyntää toiminnan kehittämisessä. R4 -yhtiöiden ja Lappeenrannan teknisen yliopiston kanssa aloitettiin Verkosto -2030 tutkimusohjelma, jossa selvitettiin asiakkaiden sähkönkäyttötarpeita pohjaksi kustannustehokkaiden toteutusmallien kehittelyyn. Siinä mallinnetaan nykyisten asiakkaiden kuormitustietoja ja simuloidaan mm. aurinkosähköntuotantoa sekä sähköautojen latauksen vaikutusta käyttöprofiileihin.

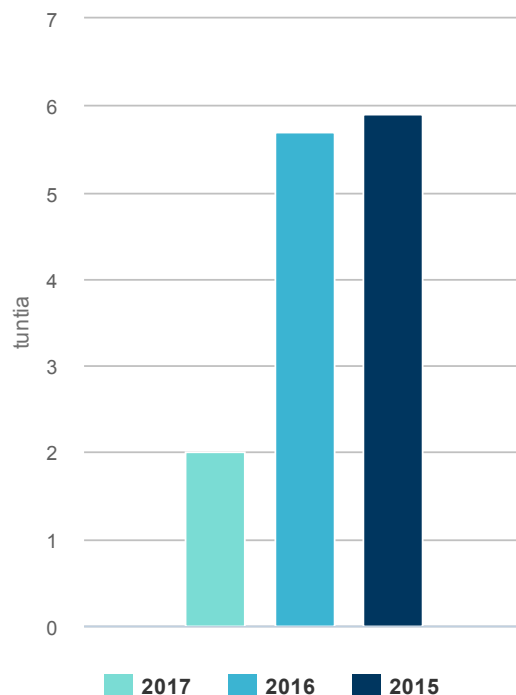
Mikkelin Suomenniemellä olevaan kokeelliseen jatkuvassa sähkönjakelukäytössä olevaan tasasähkömikroverkkoon on liitetty aurinkosähköntuotantoa. Älyverkon kaksisuuntaista toimintaa testataan nyt käytännössä.

Varautumiseen ja suurhäiriötilanteiden hallintaan liittyvä yhteistyö Ilmatieteen laitoksen, Loiste sähköverkon ja Imatran seudun sähkönsiirron kanssa jatkui SASSE-hankkeessa. Siinä selvitettiin sään sähköverkolle aiheuttamien häiriöiden ennustettavuutta. Hankkeen antamia tuloksia voidaan hyödyntää toiminnassa ja digitaalinen tuotteisto on siirtymässä tuotantovaiheeseen. Hanketta on päätetty jatkaa ja tavoitteena on nyt keskittyä ukkosmyrskyjen sijasta useimmiten syksy- ja talviaikaan esiintyvien matalapainemyrskyjen vaikutusten ennustamiseen. SASSE-hankkeeseen liittyvä EU-tasoinen ANYWHERE-hanke jatkuu edelleen. Järvi-Suomen Energian rooli hankkeessa on olla sidosryhmän jäsenenä sekä testiasapuolena.

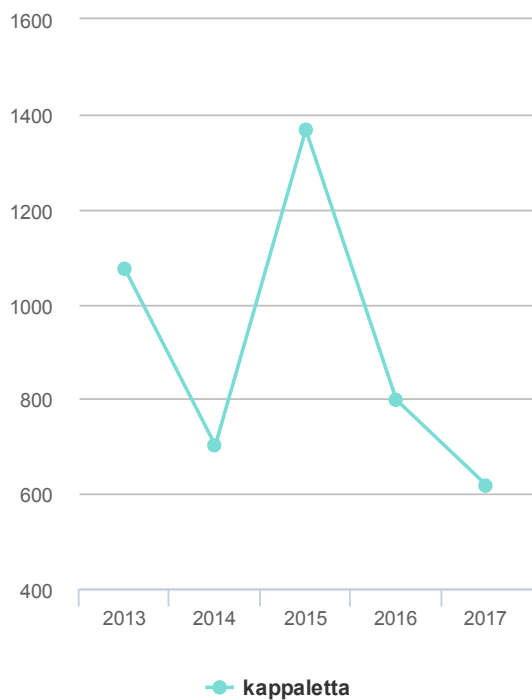
Sähköhäiriöitä asiakasta kohden

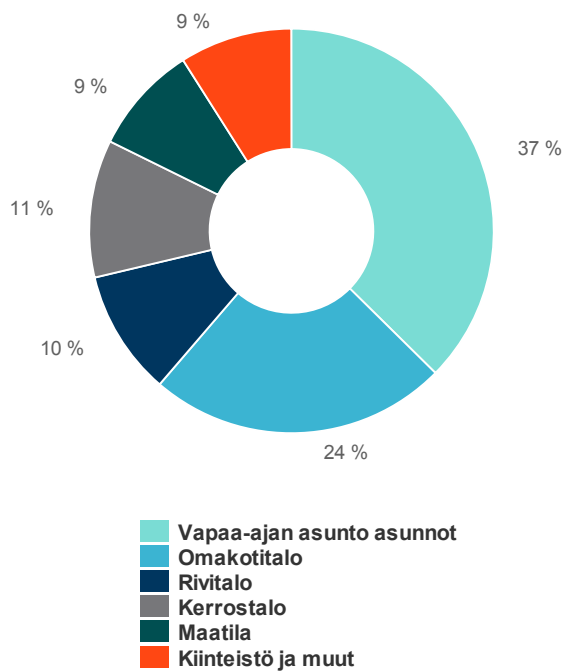
Häiriöaika asiakasta kohden

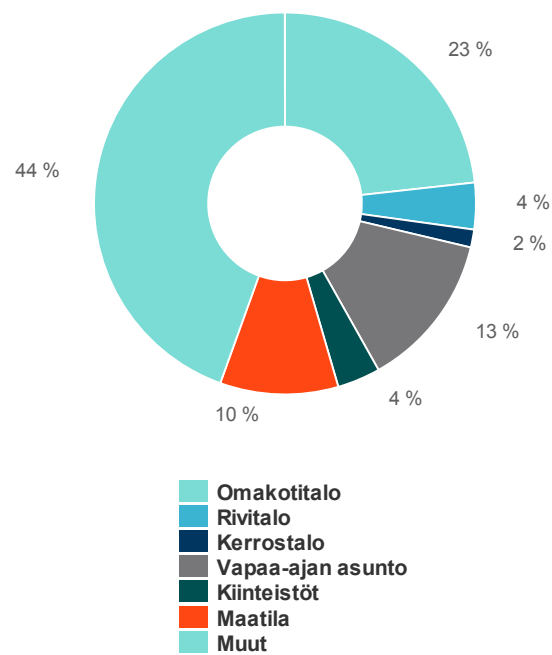
Keskijännitehäiriöiden lukumäärä

Siirtoasiakkaita 102 670

Sähkön toimitus 1 146 GWh

Uuden ajan energiayhtiö, Lumme Energia Oy tuli sähkömarkkinoille

Suur-Savon Sähkö ja Etelä-Savon Energia yhdistivät sähkön myyntitoimintansa ja perustivat yhdessä Lumme Energia Oy:n, joka aloitti toimintansa 1.9.2017. Lumme Energia on uuden ajan energiayhtiö, jonka kilpailuetuina kireillä markkinoilla ovat asiakaslähtöiset ja kehittyvät tuotteet, kilpailukykyinen kustannusrakenne ja skaalautuvat resurssit, sisältäen muun muassa kehittyneet tietojärjestelmät.

Lumme Energian ensimmäisiin toimintakuukausiin kuului toiminnan käynnistymiseen liittyviä järjestelyjä ja niihin liittyvien asioiden toteuttamista. Kummankin omistajayhtiön sähkönmyyntiasiakkaat siirtyivät automaattisesti uuden yhtiön asiakkaiksi. Henkilökuntaa uuteen yhtiöön siirtyi 56.

Liikevaihto ensimmäisiltä kuukausilta oli 23 miljoonaa euroa ja yhtiön tulos 0,357 miljoonaa euroa verojen jälkeen. Vuoden lopulla toiminnan tulokset alkoivat näkyä ja asiakasmäärä kääntyi selkeään kasvuun. Vuoden viimeisellä neljänneksellä asiakasmäärän kasvu oli paras yhtiöiden historiassa yli kolmeen vuoteen. Pohja ja edellytykset kilpailussa menestymiselle oli rakennettu.

Sähköisen liikenteen edistäminen kehityskohteena

Lumme Energia on ottanut vahvan roolin alueen elinvoimaisuuden tukemisessa sähköisen liikenteen kasvun mahdollistajana. Kertomusvuoden aikana eri puolilla toiminta-aluetta on rakennettu ja otettu käyttöön yhteensä 12 sähköautojen latauspistettä. Ne palvelevat oman alueen sähköautoilijoiden lisäksi erityisesti matkailijoita ja mökkiliikennettä sekä alueen matkailuelinkeinoa.

Eri puolilla toiminta-aluetta on rakennettu ja otettu käyttöön yhteensä 12 sähköautojen latauspistettä.

Omat aurinkosähköjärjestelmät

Mikroenergiajärjestelmien kysynnän odotetaan jatkavan voimakasta kasvuaan lähivuosina. Vastauksena asiakkaisissa heränneeseen mielenkiintoon oman aurinkosähkön tuottamista kohtaan tuotiin keväällä 2017 markkinoille omat aurinkosähköjärjestelmät. Tarkoituksena on tarjota asiakkaille aurinkosähkön tuottamiseen tarvittava laitteisto ja tukipalvelut luotettavasti avaimet käteen - kokonaispakettina. Palveluun kuuluu myös asiakkaiden tuottaman ylimääräisen aurinkosähkön ostaminen takaisin verkkoon. Mielenkiinto aurinkosähköä kohtaan on voimakasta. Sähköverkkoon liitettiin kertomusvuonna yli 200 uutta mikrotuotantolaitteistoa, pääasiassa aurinkosähköjärjestelmiä.

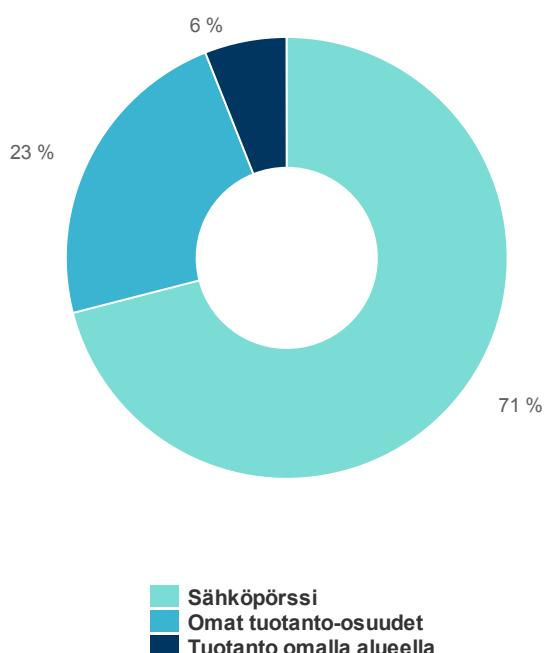
Sähkön hankinta

Yleisten suhdanteiden paraneminen näkyi sähkömarkkinoilla hienoisella markkinahinnan nousulla. Toiminta-alueella suhdanteiden parantuminen ei vielä näkynyt myyntimäärien kasvuna. Lämmitystarveluvun mukaan vuosi oli edellisvuotta lämpimämpi. Sähköenergian myynti oli 1 394 GWh, mikä oli 15,1 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Omilla ja osakkuusvoimalaitoksilla tuotettiin sähköä 453 GWh, loput hankittiin sähköpörssistä. Pohjoismaisesta sähköpörssistä hankitun sähkön osuus konsernin kokonaishankinnasta oli 71 prosenttia.

Lumme Energialla on vahva rooli alueen sähköisen liikenteen kasvun mahdollistajana.

Sähkön hankinta 1 696 GWh

Energiaa ihmisten kanssa tänään ja huomenna

Yritysvastuun johtajatuksemme on Energiaa ihmisten kanssa tänään ja huomenna. Kannamme vastuumme ja edistämme toiminnassamme kestäväää kehitystä. Vaadimme myös kumppaneiltamme vastuullista toimintaa.

Vuoden 2017 raportoinnissa kerromme tunnusluvut voimassa olevan olennaisuusmäärittelymme mukaisesti. Pääteemamme ovat ihmiset ja yhteisö, asiakkaan energiansaanti, ympäristö ja liiketoiminnan jatkuvuus. Jokaiselle teemalle on määritelty tunnusluvut, joilla seuraamme tavoitteen toteutumista.

Vuonna 2017 konsernin vastuullisuusohjelma päättyi. Lue yhteenveto ohjelman toteutumisesta. Tavoitteemme on vuoden 2018 aikana aloittaa uusi vastuullisuusohjelma.

[Lue yhteenveto vastuullisuusohjelmasta](#)

”
Samalla puolella
asiakkaiden ja
luonnon kanssa

Vastuullisuusohjelma arjen toiminnan kehittäjänä

Vastuullisuusohjelma tehtiin konsernissa vuosiksi 2015-2017. Ohjelma sisälsi toimenpiteitä, joihin sitouduimme ohjelmakauden ajaksi ja joiden avulla kehitimme vastuullista arjen toimintaa. Teoilla oli tavoitteet, aikataulu, vastuuhenkilöt ja mittarit. Ohjelmassa oli neljä vastuullisuusteemaa: 1) Asiakkaan energiansaanti, 2) Ihmiset ja yhteisö, 3) Ympäristö, 4) Liiketoiminnan jatkuvuus

Vastuullisuusohjelma 2015-2017	Toteutuminen		
Asiakkaan energian saanti	Kyllä	Osittain	Ei
Sääennusteet varautumisen kehittämisessä: Ilmatieteen laitoksen kanssa yhteisprojekti sääennusteiden hyödyntämiseksi. Tuotekehitys päätökseen vuoden 2017 aikana.			
Uusi sähköverkko: sähkön toimitusvarmuuden parantaminen. Tavoitteena saavuttaa tulevaisuudessa 44 prosentin kaapelointiaste. Etenee aikataulussa.			
Osaamisen kehittäminen organisaatiossa. Uusi konsernitasoinen koulutus- ja henkilöstöpolitiikka. Ikäjohtamismallin rakentaminen.			
Ihmiset ja yhteisöt			
Turvallisuus: pelastus-, varautumis- ja suojelusuunnitelmien päivitys, työterveys- ja turvallisuusjärjestelmän rakentaminen.			
Työhyvinvointi: kehityssuunnitelma ja mittarit organisaation toimivuuskyselyn pohjalta.			
Maanomistajat: lisätä vuoropuhelua maanomistajien kanssa suunnitelmallisesti.			
Ympäristö			
Konsernin ympäristöohje urakoitsijoille ja aliurakoitsijoille.			
Energianeuvonnan verkkosivusto paremmin asiakasta palvelevaksi.			

[Tutustu vastuullisuuden tunnuslukuihimme](#)

Tunnusluvut

Tunnusluvut-osioon olemme koonneet vastuullisuusteemoittain asioita, jotka mittaavat onnistumistamme vastuullisessa toiminnassa.

Mittareiden valinnassa ja sisällössä on hyödynnetty Global Reporting Initiativen (GRI:n) laatimaa kestävän kehityksen raportointiohjeistosta. Raportointi ei kuitenkaan ole GRI:n ohjeiston mukainen.

[Asiakkaan energiansaanti](#)

[Ihmiset ja yhteisö](#)

[Ympäristö](#)

Vastuu asiakkaan energian saannista

Luotettava energian toimitus

Jakelun keskeytykset

Sähkön ja lämmön jakelukeskeytyksien määrä (SAIFI) ja kesto (SAIDI) asiakasta kohti vuonna 2017.

	Katkojen määrä	Katkojen kesto (h)
Sähkö	3,4	2,1
Lämpö	0,01	0,05

Maakaapelointiaste

0,4 kV ja 1-70 kV verkon pituudet (km) ja maakaapeloitu osuus verkosta (%).

	0,4kV		1-70kV	
	km	%	km	%
2016	17 969	22,4	8 593	7,5
2015	18 473	22,7	8 630	5,9
2014	18 381	21,1	8 670	4,6

Vakiokorvaukset

Vuonna 2017 ei ollut suuria myrskyjä. Sähkömarkkinalain mukaisesti maksoimme korvauksia sähkönjakelun vikakeskeytyksistä yhteensä 16 758 euroa 188 käyttöpaikalle.

Kustannustehokas ja kattava energiantuotanto ja jakeluverkko

Energian tuotantokapasiteetti

Kaukolämmön tuotantokapasiteetti paikkakunnittain. Oman sähkön tuotannon kapasiteettiin kuuluvat Kissakosken ja Vaajakosken vesivoimalaitokset.

	KPA MW	Öljy MW
Hartola	0	13
Juva	10,5	11,3
Kangasniemi	3,5	7,1
Kerimäki	4	8,3
Mäntyharju	7,5	7,8
Pertunmaa	0,5	0,9
Puumala	1,5	3,5
Rantasalmi	7,3	8,8
Savonlinna	19,9	77,7
Yhteensä	52,2	138,4

	MW
Kissakoski	1,6
Vaajakoski	3,3
Yhteensä	21,9

KPA= Kiinteä polttoaine

Energian nettotuotanto energialähteittäin

Kaukolämmön nettotuotanto energialähteittäin.

	Biopolttoaineet		Turve	Öljyenergia		
	MWh	%	MWh	%	MWh	%
Hartola	16 492	95 %	0	0 %	840	5 %
Juva	2 077	5 %	35 028	89 %	2 085	5 %
Kangasniemi	15 331	71 %	4 896	23 %	1 457	7 %
Kerimäki	12 717	95 %	0	0 %	721	5 %
Mäntyharju	32 367	96 %	0	0 %	1 343	4 %
Pertunmaa	3 295	96 %	0	0 %	125	4 %
Puumala	9 127	94 %	0	0 %	575	6 %
Rantasalmi	16 816	73 %	0	0 %	6 195	27 %
Savonlinna	213 793	91 %	13 128	6 %	8 823	4 %
Yhteensä	322 014	81 %	53 052	13 %	22 164	5 %

Sähkön nettotuotanto Kissakosken ja Vaajakosken vesivoimalaitoksilla.

	Uusiutuva energia MWh
Kissakoski	8 547
Vaajakoski	20 148
Yhteensä	28 700

Kaukolämpölaitosten tuotantotehokkuus

Paikkakunta	%
Hartola	85 %
Juva	90 %
Kangasniemi	87 %
Kerimäki	85 %
Mäntyharju	85 %
Pertunmaa	84 %
Puumala	84 %
Rantasalmi	88 %
Savonlinna	84 %
Yhteensä	85 %

Kaukolämmön siirtohäviöt

	MWh	%
Hartola	2 175	15 %
Juva	6 119	17 %
Kangasniemi	2 291	12 %
Kerimäki	1 889	17 %
Mäntyharju	5 872	20 %
Pertunmaa	356	12 %
Puumala	1 024	13 %
Rantasalmi	3 247	16 %
Savonlinna	24 591	12 %
Yhteensä	47 564	14 %

Sähkön siirto- ja jakeluhäviöt

Verkkoon syötetty energia 1 146,2 GWh, häviöt 4,42 % (50,7 GWh).

Sähkönsiirtoasiakkaiden lukumäärä

Sähkönkäyttöpaikkoja yhteensä 102 670. Pientuottajia sähkönjakeluverkossamme 310 kpl.

	Käyttöpaikkoja
Vapaa-ajan asunnot	38 356
Omakotitaloasunto	24 548
Kerrostaloasunto	11 264
Rivitaloasunto	10 276
Maatilat	8 980
Liike-elämä	3 396
Rivitalokiinteistö	1 310
Yhdyskuntahuolto	1 338
Hallinto	707
Kerrostalokiinteistö	665
Tievalaistus ja liikennevalot	586
Teollisuus	551
Maa- ja metsätalous	264
Muu vakituinen asunto	223
Muu kuljetus	135
Rakennustoiminta	59
Yhteismittaustalot	12
Yhteensä	102 670

Osaava henkilöstö

Koulutus

Koko henkilöstön keskimääräiset koulutustunnit olivat 4,9 tuntia työntekijää kohti.

Kehityskeskustelut

Kehityskeskustelujen piirissä on koko henkilöstömme pois lukien lyhyet määräaikaisten työsuhteiden kehityskeskustelujen toteutumisprosentti kuluneena vuonna oli 65 %.

Suoritetut työnantajan tarjoamat tutkinnot

Vuonna 2017 ei suoritettu tutkintoja. Meneillään oli koko asiakaspalvelun ja myynnin henkilöstön kattava myyntikoulutus. Koulutus päättyi vuonna 2018.

Vastuu ihmisistä ja yhteisöistä

Asiakaslähtöisyys

Asiakastyytyväisyystutkimuksen tulokset

Vuoden 2017 asiakastyytyväisyystutkimus tehtiin sähkön siirron, Järvi-Suomen Energian, asiakkaille. Tutkimus toteutettiin loppuvuodesta 2017 ja se kuului osana Adaton IROResearch Oy:llä teettämään energiayhtiöiden asiakastyytyväisyystutkimukseen. Tutkimuksessa haastateltiin puhelimitse 150 asiakasta.

Yleisarvosana Järvi-Suomen Energialle oli 3,18 (vuonna 2016: 3,48). Tyytyväisyyden taso oli kohtalaisella tasolla. Verrattaessa koko toimialaan kokonaisarvosana oli jonkin verran heikompi, mutta vertailussa samankaltaisiin maaseutuyhtiöihin yhtiön tulos oli lähes samalla tasolla. Toiminnan vahvuusalueita olivat henkilöstön palveluhalukkuus, sovittujen asioiden hoitaminen sekä yhtiön vastuullinen imago. Kehittämiskohteita olivat asiakaspalvelussa henkilöstön tavoitettavuus ja vikojen korjausnopeus.

Työturvallisuus

Konsernin omalle henkilöstölle ei tapahtunut vuonna 2017 työ- tai työmatkatapaturmia. Urakoitsijoiden raportoituja tapaturmia oli vuonna 2017 yhteensä 9 kappaletta. Vuoden lopussa Energian siirto alkoi seurata suurimpien urakoitsijoidensa tapaturmataajuutta.

Työhyvinvointi

Työntekijämme ovat mukana luomassa tulevaisuuden energiatuotantoa ja -palveluja. Työssä kehittymistä edesauttaa Suur-Savon Sähkön tarjoama ja tukema säännöllinen koulutus. Vuonna 2017 työntekijämme käyttivät koulutuksiin keskimäärin 4,9 tuntia. Myös harrastus- ja virkistystoiminta ja tulospalkkiojärjestelmä lisäävät työntekijöiden hyvinvointia ja motivaatiota. Vuonna 2017 harrastus- ja virkistystoimintaan käytettiin 133 500 euroa ja tulospalkkioita maksettiin 157 200 euroa.

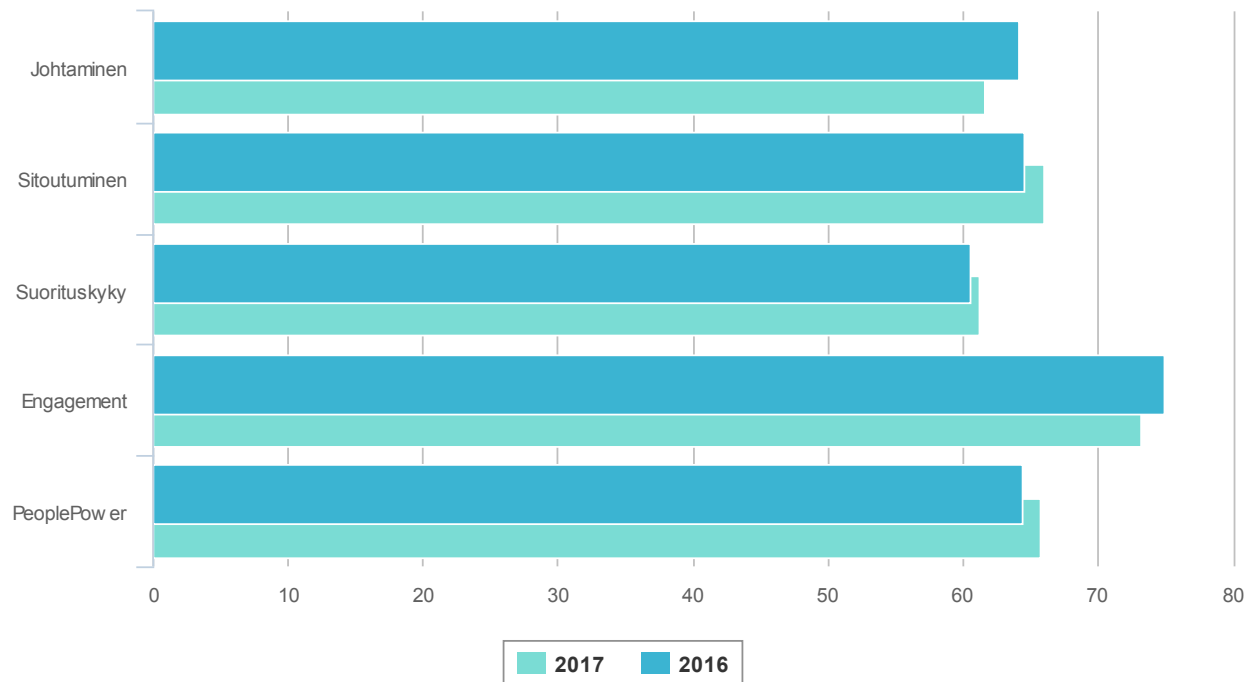
Henkilöstön tyytyväisyys

Henkilöstölle tehtiin yhteistyössä Corporate Spiritin kanssa organisaation toimivuuskysely loppuvuodesta 2017. Kyselyssä saatiin palautetta omaan työhön, osaston toimintaan ja yrityksen johtamiseen liittyvistä osa-alueista. Henkilöstö vastasi kyselyyn aktiivisesti, vastausprosentit eri yksiköissä olivat 88-95 prosenttia.

People Power indeksi laski kokonaisuutena hiukan. Suorituskyky indeksi parani aavistuksen ja siinä olemme lähinnä vertailuaineistoa eli Suomen toimihenkilönormia. Merkittävimmät parannukset olivat osastojen välisen yhteistyön paraneminen ja byrokratian väheneminen. Kehityskohteiksi nousivat tiedonkulku osastolla ja perehdyttäminen uusiin työtehtäviin.

Palautteen perusteella on alkuvuodesta 2017 suunniteltu konsernitason sekä yksikkö ja/tai osastokohtaisia toimenpiteitä. Palkitsemisen kehittämisestä tehdään konsernissa suunnitelma vuoden 2018 aikana. Tiedonkulun parantamiseksi johto viestii säännöllisesti tilannekatsauksissa henkilöstölle. Lisäksi koko henkilökunnan työyhteisötaitoja kehitetään, painopisteenä vuonna 2018 palautteen antaminen. Lisäksi esimiestyön kehittäminen jatkuu ja osana johtamisjärjestelmän kehittämistä käydään läpi toimenkuvat sekä jäntevöitetään perehdyttämiskäytäntöjä.

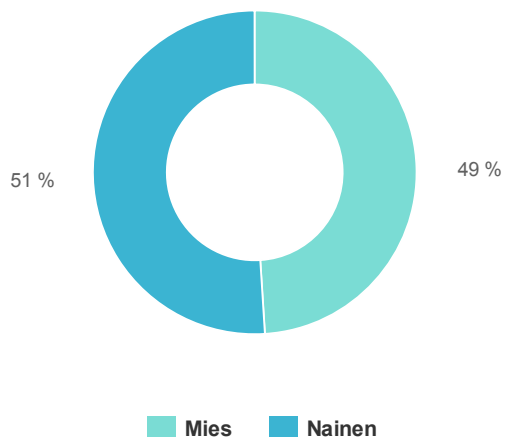
Henkilöstön tyytyväisyys

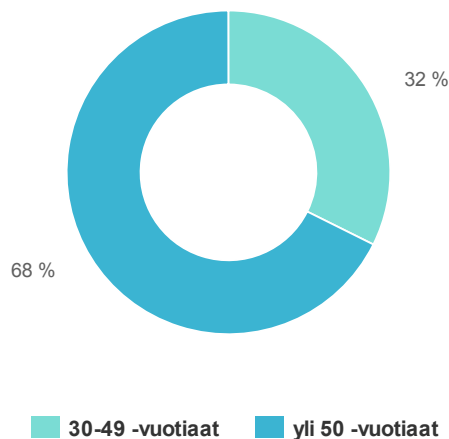
Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus

Suur-Savon Sähkön hallituksessa ja hallintoneuvostossa työskentelee yhteensä 34 henkilöä. Henkilöstöä konsernin palveluksessa 31.12.2017 oli 106. Esimiehinä konsernissa työskentelee yhteensä 17 työntekijää.

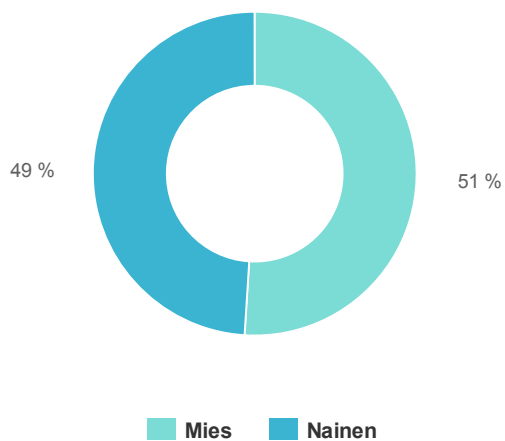
Hallitus ja hallintoneuvosto sukupuolen mukaan

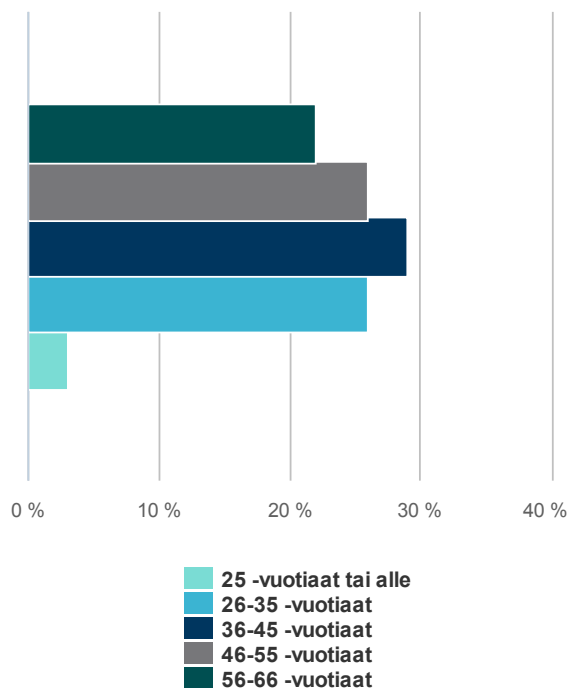
Hallituksen ja hallintoneuvoston ikäjakauma

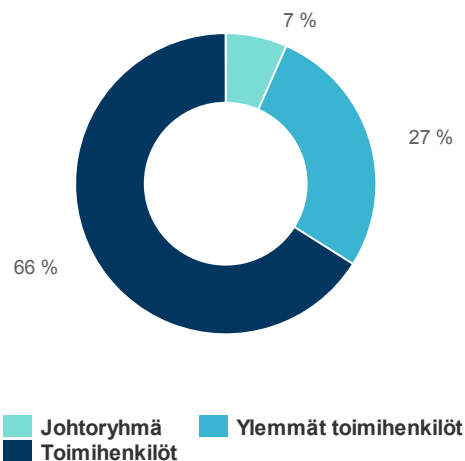
Henkilöstö sukupuolen mukaan

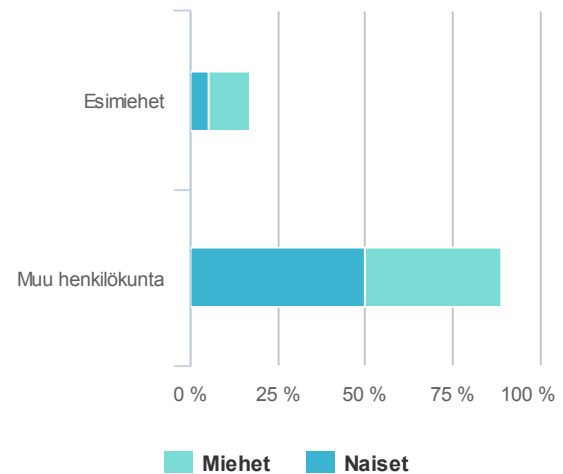
Henkilöstön ikäjakauma

Henkilöstö ryhmittäin

Esimiehet ja muu henkilökunta sukupuolen mukaan

Henkilöstön etuudet

Käytössämme on Smartum Liikunta- ja kulttuuriseteli, joita henkilöstö voi tilata 380 euron arvosta vuoden aikana. Omavastuu vähennettynä tuki vuodessa on 300 euroa työntekijää kohti. Lisäksi tuemme yhtiön omia salivuoroja ja sähköyhtiöiden turnauksiin, kävely-, juoksu- ja hiihtotapahtumien osallistumista.

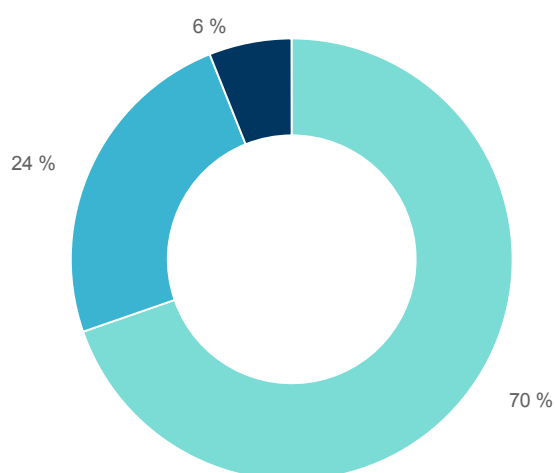
Jokainen työntekijämme kuuluu työnantajan ottaman vapaaehtoisin sairauskuluvakuutuksen piiriin. Vakuutuksen voimassaolosta tekee hallitus päätöksen vuosittain.

Paikallisuus

Sponsorointi

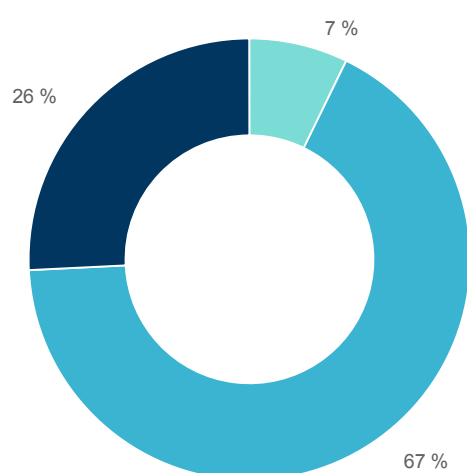
Olemme aktiivisesti mukana edistämässä oman toimialueemme hyvinvointia. Osallistumme tukemalla nuoriso- ja kulttuurikasvatusta, urheiluseurojen nuoriso- ja harrastustoimintaa joukkuelajeissa, sekä ympäristöasioihin kohdistuvaa toimintaa. Tuemme myös pienimuotoisesti yksittäisiä tapahtumia ja kampanjoita. Yhteistyökumppaneitamme vuonna 2017 olivat muun muassa Jukurit, Savonlinnan Pallokerho (SapKo), Taidekeskus Salmela ja Mikkelin Musiikkijuhlat. Sponsoroinnit kohteet ovat pääasiassa urheilun alueelta, mutta tuemme myös kulttuuria. Tuen kohteet painottuvat Mikkeliin ja Savonlinnaan.

Sponsorointikohteet

Urheilu Kulttuuri
Yhteiskunnalliset

Sponsorointi toimialueella

Läntinen alue Mikkeli
Savonlinna + lähialueet

Vastuu ympäristöstä

Ympäristövaikutusten minimointi verkon rakentamisessa ja ylläpitämisessä

Suojellut tai kunnostetut elinympäristöt

Työskentelimme vuonna 2017 neljässä eri verkonrakennuskohteessa luonnonsuojelualueella. Kolmessa näistä työ tehtiin luontoarvoja häiritsemättä ja yhdessä rakennustyö ei edennyt.

Työn laatu	Sijainti	Alue	Asiantuntija/ viranomais- lausunnot	Tilanne
0,4 kV uusi johto	Puumala, Hevossaari	natura-alue	ELY	Rakennettu
1 kV uusi johto	Savonlinna, Kokonsaari	natura-alue	ELY	Ei edennyt
0,4 kV uusi johto	Suomenniemi, Parkkosenniemi	natura-alue	ELY	Rakennettu
20 kV ja 0,4 kV uusi johto	Savonlinna, Lehmänpää	yksityinen suojelualue		Rakennettu

Ympäristövahingot

Vuoden 2017 aikana havaitsimme 13 ympäristövahinkoa. Näistä 12 on korjattu lopulliseen muotoonsa ja 1 ei vaatinut lisätoimenpiteitä.

Tyyppi	Sijainti	Komponentti	Asiantuntijat	Toimenpiteet
Muuntajaöljy- vahinko (noin v. 2000)	Kerimäki, Silvola	pylväsmuuntaja	Ramboll Oy, maaperänäytteen	Kaikki öljyt poistettu maaperänäytteen perusteella.
Muuntajaöljy- vahinko	Jaala PM 1	päämuuntajat	Ramboll Oy, maaperänäytteen	Ei tarvetta maaperänäytteen puhdistukseen.
Muuntajaöljy- vahinko	Toivakka, Hautajärventie	pylväsmuuntaja	Ramboll Oy, maaperänäytteen	Kaikki öljyt poistettu maaperänäytteen perusteella.
Muuntajaöljy- vahinko	Pertunmaa, Kuhulantie	pylväsmuuntaja	Ramboll Oy, maaperänäytteen	Kaikki öljyt poistettu maaperänäytteen perusteella.
Maakaapelin kaivuun yhteydessä paljastunut öljyinen maa	Mäntyharju, lämpölaitos		Ramboll Oy, maaperänäytteen	Kaikki öljyt poistettu maaperänäytteen perusteella.
Muuntajaöljy- vahinko	Jaala PM 2	päämuuntajat	Ramboll Oy, maaperänäytteen	Kaikki öljyt poistettu maaperänäytteen perusteella.
Muuntajaöljy- vahinko	Tammijärvi, Hauhanpohjantie	pylväsmuuntaja	Ramboll Oy, maaperänäytteen	Kaikki öljyt poistettu maaperänäytteen perusteella.
Muuntajaöljy- vahinko	Joutsa, Onalinsalmentie	pylväsmuuntaja	Ramboll Oy, maaperänäytteen	Kaikki öljyt poistettu maaperänäytteen perusteella.
Muuntajaöljy- vahinko	Sulkava, Kiviapajantie	pylväsmuuntaja	Ramboll Oy, maaperänäytteen	Kaikki öljyt poistettu maaperänäytteen perusteella.
Muuntajaöljy- vahinko	Mäntyharju, Majaniementie	pylväsmuuntaja	Ramboll Oy, maaperänäytteen	Kaikki öljyt poistettu maaperänäytteen perusteella.
Muuntajaöljy- vahinko	Hirvensalmi, Uusi-Kirjala	pylväsmuuntaja	Ramboll Oy, maaperänäytteen	Kaikki öljyt poistettu maaperänäytteen perusteella.
Muuntajaöljy- vahinko	Juva, Ukkola	pylväsmuuntaja	Ramboll Oy, maaperänäytteen	Kaikki öljyt poistettu maaperänäytteen perusteella.
Polttolajin pääsy maahan	Savonlinna, Satelliittipuisto	tankkauksen epäonnistuminen	Ramboll Oy, maaperänäytteen	Kaikki öljyt poistettu maaperänäytteen perusteella.

Vähäpäästöinen kotimainen energiantuotanto

Suorat kasvihuonekaasujen päästöt

Kaukolämmöntuotannon CO₂ päästöt

Polttoaine	t, CO ₂
Puupolttoaineet	119 308
Jyrsinturve	18 176
Palaturve	1 780
POK (kevyt polttoöljy)	3017
POR (raskas polttoöljy)	2 799
CO ₂ fossiiliset yhteensä	25 772
CO ₂ bio yhteensä	119 308

Päästöoikeudet

Konsernin päästöoikeudet 2017 (t CO ₂)	JSV	LK:t	Yhteensä
Saatu yhteensä	18 711	367	19 078
Lisäoikeudet/korjaus ed. v.	0	348	348
Siirretty ed. v:lta	48 114	52947	101 061
Käytetty	-7 653	-1794	-9 447
Myyty	0	0	0
Ostettu	0	0	0
CER (vaihdettavissa päästöoikeuksiksi)	0	0	0
Jäljellä vuoden lopussa	59 172	51868	111 040

JSV = Järvi-Suomen Voima Oy

LK = Suur-Savon Sähkön Savonlinnan Lämpökeskukset

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2017

Hallituksen toimintakertomus

Konserni

Suur-Savon Sähkö -konsernin muodostavat emoyhtiö Suur-Savon Sähkö Oy sekä tytäryhtiöt: Järvi-Suomen Energia Oy (emoyhtiön omistusosuus 100 %), Kerimäen Kaukolämpö Oy (100 %), Lumme Energia Oy (79,4 %) ja Kerienergia Oy (67,0 %).

Järvi-Suomen Energia Oy:n, Lumme Energia Oy:n, Kerimäen Kaukolämpö Oy:n ja Kerienergia Oy:n toiminta ja talous on selostettu lyhyesti tässä toimintakertomuksessa.

Lisäksi konserniin kuuluvat seuraavat emoyhtiön kokonaan omistamat yhtiöt, joilla ei ole varsinaista liiketoimintaa, osalla yhtiöistä on osakeomistuksia:

Anttolan Lämpö Oy, Enonkosken Lämpö Oy, Etelä-Savon Vesi Oy, Hirvensalmen Lämpö Oy, Jaalan Lämpö Oy, Järvi-Suomen Lämpö Oy, Järvi-Suomen Valo Oy, Järvi-Suomen Vesi Oy, Kymppienergia Oy, Kerimäen Lämpö Oy, Leivonmäen Lämpö Oy, Luhangan Lämpö Oy, Mikkelin Energia Oy, Pertunmaan Lämpö Oy, Ristiinan Lämpö Oy, Savonrannan Lämpö Oy, Sulkavan Lämpö Oy, Suur-Savon Sähköt Oy.

Tilikauden aikana tapahtuneet muutokset konsernirakenteessa

Lumme Energia Oy perustettiin kesäkuussa 2017, kun Suur-Savon Sähkö Oy ja Etelä-Savon Energia Oy olivat päättäneet yhdistää sähköön vähittäismyynnin, sekä sitä lähellä olevien palveluiden ja tuotteiden liiketoiminnot uuteen perustettavaan yhtiöön. Suur-Savon Sähkö Oy omisti tilikauden lopussa Lumme Energia Oy:n osakkeista 79,4 %:a ja Etelä-Savon Energia Oy 20,6 %:a. Lumme Energia Oy on kuulunut Suur-Savon Sähkö -konserniin yhtiön perustamissopimuksen allekirjoittamisesta 7.6.2017 lähtien. Lumme Energia Oy aloitti toimintansa 01.09.2017.

Kerimäen Kaukolämpö Oy:n omistus siirtyi tehdyllä osakekaupalla joulukuussa 2017 kokonaan Suur-Savon Sähkö Oy:n omistukseen. Omistusosuus ennen tehtyä kauppaa oli Savonlinnan kaupungilla 60 %:a ja Suur-Savon Sähkö Oy:llä 40 %:a. Tehdyn osakekaupan johdosta yrityksestä tuli osa Suur-Savon Sähkö -konsernia. Yhtiö harjoittaa kaukolämpöliiketoimintaa Savonlinnan kaupungin Kerimäellä sijaitsevalla teollisuusalueella.

Arvio yhtiön taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sekä toiminnan kehittymistä koskevat tärkeimmät seikat

Konsernin liikevaihto oli 138,9 milj. euroa (146,3 milj. euroa 2016) ja laski edellisvuodesta 5,1 %. Emoyhtiön liikevaihto oli 89,1 milj. euroa (119,8 milj. euroa 2016). Konsernin operatiivinen tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 12,9 milj. euroa, joka oli 2,5 milj. euroa edellisvuoden (10,4 milj. euroa) operatiivista tulosta parempi. Konsernin kirjanpidollinen tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli vuonna 2016 yhteensä 23,2 milj. euroa. Tulosta kasvattivat tuolloin operatiiviseen tulokseen verrattuna Suur-Savon Sähköt Oy:n osakkuusyhtiöksi muuttumiseen liittyvät konsernikirjaukset. Emoyhtiön tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli -1,7 milj. euroa (4,2 milj. euroa 2016). Emoyhtiön kirjaamat tuloverot olivat 1,2 milj. euroa ja konsernissa kirjattiin veroja yhteensä 1,4 milj. euroa. Konsernissa laskennallisten verojen lisäys oli 1,7 milj. euroa. Emoyhtiön tilikauden voitto oli 4,6 milj. euro (3,3 milj. euroa 2016) ja konsernin tilikauden voitto oli 9,7 milj. euroa (21,4 milj. euroa 2016).

Konsernirakenteen muutoksesta johtuen vuoden 2017 konsernitulos ei ole täysin vertailukelpoinen edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2016 Suur-Savon Sähkötyö Oy yhdisteltiin konserniin tytäryhtiönä 31.3.2016 saakka. Lumme Energia Oy:n perustaminen ja liiketoiminnan käynnistämisestä 1.9.2017 aiheutui joitakin yksittäisiä kertaluontoisia eriä. Vuonna 2016 oli yksi merkittävä myrsky, jonka kustannukset kohosivat noin kolmeen miljoonaan euroon. Vuoden 2017 aikana ei toimialueelle kohdistunut merkittäviä myrskyjä, joista olisi aiheutunut suuria korjauskustannuksia.

Energiankulutus indikoi yleistä talouden kehitystä valtakunnallisesti ja paikallisesti. Valtakunnallisesti sähkön kulutus kasvoi vuonna 2017 yhteensä 0,4 %. Suur-Savon Sähkö -konsernin toiminta-alueella sähkön käyttö pieneni 1,5 %, ja lämpötilakorjattuna pienenemistä oli 1,7 %. Yhtiön verkkoalueella siirretty sähkön määrä oli 1 142 GWh (2016: 1 163). Suur-Savon Sähkö -konsernin sähköverkkoon asennettiin uusia liittymiä 311, mutta vanhoja liittymiä purettiin 189, joten nettomuutos oli 122. Vuonna 2016 nettomuutos oli 193 liittymää. Tukkusähkömarkkinoilla näkyi lievää nousua, tukkusähkön hinnan ollessa 33,19 €/MWh (2016: 32,45) Suomen hinta-alueella. Yhden €/MWh muutos tukkusähkömarkkinoilla vaikuttaa Suur-Savon Sähkö – konsernin tulokseen noin 0,5 miljoonaa euroa. Kaukolämmön myyntiä konsernilla oli 290 GWh (2016: 294). Vuosi 2017 oli lämmitystarveluvulla laskettuna 1,8 % vuotta 2016 lämpimämpi, ja 7,7 % pitkän aikavälin keskiarvoa lämpimämpi. Lämpöasiakkaiden määrä oli vuoden lopussa 1507, vähennystä edellisvuoteen oli kuusi asiakasta. Lämmin säätila osittain selittää Suur-Savon Sähkö – konsernin alueella kulutetun sähkön ja kaukolämmön kulutuksen pienentynyttä tasoa. Yleisen taloudellisen kehittymisen myönteinen vire ei lämpötilakorjatuissa energiankulutusluvuissa tai liittymämäärien kehityksessä ainakaan toistaiseksi näy Suur-Savon Sähkö - konsernin toiminta-alueella.

Toimialueen sähkön, kaukolämmön ja höyryn tuotannossa käytettyjen kotimaisten polttoaineiden osuus oli yhteensä 96,5 %, josta puuta 91,4 % ja turvetta 5,1 %. Öljyn osuus energiantuotannon polttoainekäytössä oli vain 3,5 %. Sähköenergian myynti oli 1 394 GWh, mikä oli 15,1 % edellisvuotta vähemmän.

Sähkön kokonaishankinnasta 390,0 GWh oli Kymppivoiman kautta omistetuilla osakkuusvoimalaitoksilla tuotettua sähköä. Omalla alueella, Vaajakosken ja Kissakosken vesivoimalaitoksilla tuotettiin 28,7 GWh sekä Järvi-Suomen Voima Oy:n osakkuusvoimalaitoksella, tuotettiin 63,0 GWh. Sähkön tuotanto omilla ja osakkuusvoimalaitoksilla oli yhteensä 453 GWh (2016: 481 GWh). Omien vesivoimalaitosten tuotanto jäi hieman normaalivuoden tuotantomääristä johtuen Vaajakosken G3 generaattorin vauriosta. Markkinasähkön osuus konsernin kokonaishankinnasta oli 71 %.

Konsernin henkilöstökuluihin sisältyy vuoden 2017 tulospalkkiovaraus 0,308 milj. euroa. Vuoden 2017 tulospalkkiot vastaavat konsernissa keskimäärin yhdentoista päivän palkkaa. Tulospalkkiot maksetaan tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen keväällä 2018.

Suunnitelman mukaiset poistot emoyhtiössä olivat 23,9 milj. euroa. Lisäpoistoa kirjattiin 8,5 milj. euroa. Emoyhtiön kokonaispoistot olivat 54,5 % EVL:n mukaisista enimmäispoistoista. Konsernin suunnitelman mukaiset poistot olivat 24,0 milj. euroa.

Emoyhtiön liikevoitto oli 0,3 milj. euroa ja konsernin liikevoitto 15,0 milj. euroa. Rahoituskulut olivat emoyhtiössä 1,98 milj. euroa ja konsernissa 2,04 milj. euroa rahoitustuottoja suuremmat. Yhtiön johto on arvioinut pysyviin vastaaviin sisältyvien osakkeiden tuotto-odotuksia ja päättänyt tehdä Suomen Energiavarat Oy:n osakkeisiin liittyen 2 milj. euron arvonalennuksen. Arvonalennus on esitetty tuloslaskelmassa kohdassa rahoituskulut. Emoyhtiö sai osinkoja Suomen Energiavarat Oy:ltä (VAPO-omistus) 0,4 milj. euroa sekä Voimapiha Oy:ltä (Ruotsin Kraftgården AB -osuuksia) 0,5 milj. euroa. Emoyhtiön tulokseen kirjattiin 16,0 milj. euron suuruinen konserniavustus tytäryhtiö Järvi-Suomen Energia Oy:ltä.

Konsernin kokonaisinvestoinnit olivat 45,9 milj. euroa. Emoyhtiön investoinnit olivat 42,3 milj. euroa, josta sähkön siirto- ja jakeluverkon osuus oli 39,9 milj. euroa. Sähkön toimitusvarmuutta parannettiin konsernissa kaapeloimalla taajamien syöttöjohtoja ja siirtämällä haja-asutusalueilla verkkoa mahdollisuuksien mukaan teiden varsille. Säävarman verkon rakentaminen osittain näkyy myönteisenä kehittymisenä sähkön toimitusvarmuuden paranemisena. Sähkön siirto- ja jakeluyhtiö Järvi-Suomen Energia Oy:n asiakkaiden kokemien sähkökatkosten määrä oli vuonna 2017 nykymallisen häiriöiden mittaushistorian matalin. Osittain hyvään toimitusvarmuuteen vaikutti se, etteivät myrskyt ja muut sähkön jakelutoiminnan kannalta haitalliset luonnonilmiöt kohdistuneet kuluneena vuonna toiminta-alueelle.

Liittymismaksujen lisäys konsernissa oli 1,7 milj. euroa. Liittymismaksut konsernitaseessa olivat 161,0 milj. euroa. Taseen loppusumma oli emoyhtiössä 460,9 milj. euroa ja konsernissa 447,8 milj. euroa.

Konsernissa lyhennettiin lainoja tilikaudella 8,4 milj. euroa, josta eläkelainojen osuus oli 0,9 milj. euroa. Uusia lainoja nostettiin 16,6 milj. euroa.

Yhtiön taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut:

	Konserni			Emoyhtiö		
	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Liikevaihto milj. €	138,9	146,3	154,3	89,1	119,8	122,1
Liiketulos %	10,8	16,4	0,3	1,9	3,7	-6,9
Sijoitetun pääoman tuotto (RONA)	3,6	6,9	0,8	0,3	1,6	-1,8
Omavaraisuusaste %	31,8	33,1	31,8	35,0	37,8	37,5
Quick Ratio	0,7	0,9	1,1	0,9	0,9	0,8

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Sähkön vähittäismyynnin, siihen liittyvien palveluiden sekä joidenkin kaukolämpötoiminnalle sekä sähkön siirtotoiminnalle tarjottujen palveluiden yhtiöittäminen Lumme Energia Oy:n oli konsernirakenteen sekä toiminnan kannalta olennainen muutos. Uusi yhtiö aloitti toimintansa 01.09.2017, ja sen tavoitteena on moninkertaistaa asiakasmäärä lähivuosien aikana.

Sähkön siirtotoimintoja nostettiin 1.1.2017 liki 14 %. Tariffikorotuksen taustalla on siirto- ja jakelutoiminnan investointien aiheuttaman ulkoisen lainatarpeen pienentäminen.

KPA Unicon Oy toimitti 5 MW biolämpölaitoksen Rantasalmelle. Laitos otettiin tuotantokäyttöön syksyllä 2017.

Sähköisen liikenteen edesauttamiseksi Suur-Savon Sähkö – konserni investoi kesästä 2017 lähtien sähköautojen latauspisteisiin siten, että vuoden loppuun mennessä sähköautojen latauspisteitä oli yhteensä seitsemässätoista kohteessa jakeluverkoalueella. Latauspisteiden rakentamista jatketaan edelleen Lumme Energia Oy:n toimesta. Sähköisen liikenteen edistäminen nähdään alueen elinvoimakysymyksenä.

DI, KTM Kirsi Koivusen pro gradu tutkielma Suur-Savon Sähkö – konsernin aluetaloudellisista vaikutuksista hyväksyttiin Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa syyskuussa 2017. Tutkimuksessa tarkasteltiin konsernin kirjanpitoaineistoon perustuen toiminnan tuomaa taloudellista lisäarvoa sekä työpaikkoja toiminta-alueelle. Tulosten mukaan konserni toi alueelle noin 588 henkilötyövuotta työpaikkoja ja vaikutus aluetalouteen on yli 104 miljoonaa euroa. Tutkimus toimii pohjana konsernin kumppanuusstrategian kehittämiseen, ja tutkimus on tarkoitus toistaa joidenkin vuosien päästä, jolloin nähdään kumppanuusstrategian vaikuttavuus aluetalouden kehittämisessä.

Strategia

Konsernin toimintaa ohjaa joulukuussa 2017 hyväksytty strategia konsernin toiminnan kehittämiseksi vuosille 2018 – 2022. Strategia rakentuu sen yleisen talouden kehittymisen perusoletuksen varaan, että yleinen talouden nousu tulee jatkumaan muutaman vuoden eteenpäin, mutta käynnistynyt talouden nousukausi ei tule olemaan kovin pitkäkestoinen.

Konserni keskittyy yhdyskunnan perusinfrastruktuurin rakentamiseen, ylläpitoon ja kehittämiseen siten, että 'haltuun uskotusta omaisuudesta' pidetään huolta. Konsernin pääomavaltaisissa toiminnoissa terävöitetään entisestäänkin investointitehokkuuden parantamista, kumppanuusmallien kehittämistä sekä huoltovarmuuden parantamista. Pääomavaltaisissa liiketoiminnoissa sijoitetun pääoman tuotto on laadullisten kriteerien ohella määräävä mittari. Työvoimavaltaisissa liiketoiminnoissa haetaan tehokkuuteen tähtääviä rakenteita, sillä tavoitteella, että 'jokaiselle tunnille tulee tuottavaa työtä'. Konsernirakenteen kehittyessä nämä linjaukset johtavat siihen, että sähkön siirtoliiketoiminnan, tuotantoliiketoiminnan ja kaukolämpöliiketoiminnan organisaatiot konsernissa kehittyvät enenevässä määrin tilaajaorganisaatioiksi, ja Elvera Oy:n sekä Lumme Energia Oy:n muodostaminen ovat esimerkkeinä tuottavuutta ja tehokkuutta hakevista rakenteista työvoimavaltaisissa toiminnoissa.

Konsernitalouden johtamista ohjaa operatiivisen tehokkuuden ja kannattavan kasvun hakeminen siten, että investointien edellyttämä velkaantuminen saadaan konsernitasolla pidettyä maltillisena. Energiantuotantolaitteistoja kehitetään huoltovarmuuden, kehittyvien teknologioiden sekä asiakastarpeiden mukaisesti. Kaukolämpöliiketoiminnan osalta lämpökattiloiden uusiminen tulee olemaan jatkuvaa toimintaa. Sähköntuotantoresurssien osalta matala tukkumarkkinoiden hintataso muodostaa markkinaehtoisille investoinneille huonot edellytykset. Hankekehitystä kannattaa kuitenkin pitää vireillä mahdollisten tukkusähkön hinnannousujen sekä ennakoitujen uusiutuvan energian uusien tukimuotojen varalta.

Vuodelle 2018 konsernin johtamisen painopisteiksi nostettiin i) kannattavan kasvun ja operatiivisen tehokkuuden hakeminen, ii) johtamisjärjestelmän kehittäminen, iii) kumppanuuksien hallintamallin kehittäminen. Toiminnan ja kehityksen läpäisevä teema on digitalisaatio, joka konkretisoi omien toimintaprosessien tiedon parempana hyödyntämisenä, mutta myös uusina tuotteina ja parempana palveluna asiakkaille.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Kaukolämpötariffien perusmaksuja yhtenäistettiin 01.01.2018 alkaen 4,13 – 4,90 % kaukolämpöverkosta riippuen. Joulukuussa 2017 ilmoitettiin asiakkaille kaukolämpötariffeissa kausihinnoitteluun siirtymisestä 01.07.2018 alkaen. Kausihinnoittelun myötä asiakkaille on aiempaa paremmat edellytykset omilla toimillaan vaikuttaa kaukolämmityksen kustannuksiin.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Taloudellinen kehitys

Energialiiketoiminnan perinteiset liiketoiminta-alueet, kuten sähkön siirto ja jakelu, kaukolämpötoiminta sekä sähkön tuotanto, ovat sidoksissa yleiseen talouden kehittymiseen. Talouden nousu- ja laskusuhdanteet heijastuvat usein energialiiketoiminnan volyymeihin ja katteisiin.

Yleinen talouden nousu on heijastunut sähkön tukkumarkkinahintoihin nostavasti, mikä luo lähivuosille maltillisia positiivisia odotuksia Suur-Savon Sähkö – konsernin sähköntuotantoresurssien tuloskehityksen osalta. Suur-Savon Sähkö – konsernin sähköntuotantoresurssit ovat jo nyt hyvin vähäpäästöiset, ja ensivuosituhannen alkupuolella liki kokonaan hiilidioksidivapaata vesivoimaa, ydinvoimaa sekä uusiutuvilla puupolttoaineilla tuotettua sähköä. Kun samaan aikaan on ennakoitu eurooppalaisen päästöoikeusmarkkinan hintatason nousevan kenties voimakkaastikin, vähäpäästöiseksi kehitetty Suur-Savon Sähkö – konsernin sähköntuotantokapasiteetti hyötyisi tästä kehityksestä.

Sähkön siirtoliiketoiminnassa on astuttu ainakin toistaiseksi lievästi pienenevien volyymien aikaan. Tuottavuus ei sähkön siirtoliiketoiminnassa enää tule orgaanisen volyymin kasvun kautta. Siirtoliiketoiminnan tuottavuutta määrittelee keinotekoisien kilpailuelementin monopoliliiketoimintaan tuonut sähkön siirtoliiketoiminnan valvontamalli, sekä liiketoiminnan optimointi tuota valvontamallia vasten. Siirtoliiketoiminnan tuottopotentiaali valvontamallin myötä tapahtuu verkoston arvoa mahdollisimman tehokkain investoinnein nostamalla, sekä operatiivista tehokkuutta jatkuvasti parantamalla. Meneillään oleva sähkön siirtoliiketoiminnan valvontamallin valvontajakso antaa kohtuulliset edellytykset jopa parantaa Suur-Savon Sähkö- konsernin sähkön siirto- ja jakelutoiminnan kannattavuutta.

Sähkön myyntitoiminnassa ennakoidaan kilpailun edelleen kiristyvän. Toimialalla on yli seitsemänkymmentä vähittäismyyjää. Vähittäismyyjien määrän odotetaan pienenevän rajusti lähivuosien aikana. Menestystekijöitä kilpailun kiristytessä on kustannuskilpailukykyyn kehittyminen kilpailijoita nopeammin, skaalautuvuutta ja kehityskykyä erityisosaamisalueisiin omaavan liiketoimintamallin kehittäminen sekä innovatiivisuus asiakkaille tuotettavan lisäarvon luomiseen. Lumme Energia Oy muodostettiin erilliseksi vähittäismyyntiyhtiöksi omistajiensa Suur-Savon Sähkö Oy:n ja Etelä-Savon Energia Oy:n luovuttaessa vähittäismyyntitoimintansa perustettuun yhtiöön. Tämä rakenne tukee ketteryyttä, markkinaehtoisuutta ja antaa mahdollisuuksia suuruuden ekonomian saavuttamiseen. Tämä työ on vasta alussa, mutta Lumme Energia Oy:ssä on moni tulevaisuuden kilpailukykyä takaava asia jo pidemmällä kuin monella kilpailevalla vähittäismyyntiyhtiöllä. Vähittäismyyntitoiminnan myyntikatetasojen odotetaan kiristyvän kilpailun myötä pienenevän, ja tuottavuus ratkaistaan kulurakenteen keveyden tai raskauden myötä.

Suur-Savon Sähkö -konsernissa vieraan pääoman osuus kasvaa sähkön siirto- ja jakeluverkostojen ja energiantuotantokapasiteetin investointien vuoksi. Lainasalkun kasvaessa markkinakorkojen kehittyminen on aiempaa merkittävämmässä roolissa rahoituskulujen näkökulmasta. Vuoden 2016 loppua kohti markkinakorot kääntyivät euroalueella nousuun. Tämän nousun oletetaan jatkuvan. Suur-Savon Sähkö -konserni suojautuu korkoriskiltä korkoriskien hallintapolitiikan mukaisilla korkosuojausilla.

Perustuen sähkön tukkumarkkinahintojen nousuun sekä sähkön siirtoliiketoiminnan investointien myötä nousevaan sallittuun tuottoon, konsernin taloudellisen tuloksen odotetaan lievästi nousevan vuoden 2018, sekä sitä seuraavien lähivuosien aikana. Operatiivisen toiminnan tehostamisen myötä saavutettavat taloudelliset säästöt ovat tärkeitä, ei pelkästään tuloksenteon turvaamisen, vaan ennen kaikkea rahoituksellisen aseman parantamisen myötä. Lähtökohtaisesti tulo-rahoitus ei riitä konsernin investointien kattamiseen, mutta toimimalla mahdollisimman tehokkaasti sekä investoinneissa että operatiivisessa toiminnassa, voidaan vaikuttaa konsernin velkaantumiseen vuoteen 2028 ulottuvan säävarman verkon rakentamisen takarajan puitteissa.

Liiketoimintojen laajentaminen

Suur-Savon Sähkö -konsernin liiketoiminnot tulevat kehittymään kumppanuuksien kautta uusiin asiakkaille tarjottaviin tuotteisiin. Eri liiketoiminnoissa on aktiivista liiketoiminnan yhteistyön kehittämiseen liittyvää pohdintaa ja valmistelua. Suur-Savon Sähkö -konsernin liiketoiminnoista kaikissa pätevät teollisen logiikan lainalaisuudet suuruuden ekonomian tehokkuuden ja suuruuden tuoman kehityskyvyn osalta. Tämä osaltaan ohjaa tulevaisuuden suunnitelmia energiatoimialan yrityksissä, ja pitää huomioida myös Suur-Savon Sähkö -konsernin liiketoiminnan kehittämisessä.

Selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta

Lappeenrannan teknillisen yliopiston kanssa jatkui pienjänniteverkon tasasähkönsiirtoon liittyvä tutkimushanke (Low-Voltage Direct Current, LVDC). Järjestelmään asennetulla akustolla on saatu käytännön kokemusta. Akuston toiminnan seurannalla selvitetään energiavarastojen toimintaa aidoissa jakeluverkko-olosuhteissa. Järjestelmää on tarkoitus edelleen täydentää aurinko- tai tuulivoimalaitteistolla, jolloin järjestelmä olisi lähellä älyverkon rakennetta. Aurinkopaneelin toteutus järjestelmään toteutetaan vuoden 2018 alussa. Älyverkot sisältävät sähkövarastoja ja pienimuotoisia tuotantolaitteistoja, joiden on tarkoitus toimia itsenäisesti silloin, kun yhteys muuhun jakeluverkkoon on poikki.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun XAMK:n kanssa oli tiivistä yhteistyötä esimerkiksi Etevät-hankkeessa sekä Joustava kotitalous – hankkeessa. Etevät-hankkeessa edistettiin energiatehokkuutta etelä-savolaisissa PK-yrityksissä, ja Joustavan kotitalouden hankkeessa tutkittiin kotitalouksien mahdollisuuksia sähkömarkkinoiden kuormajousto.

Juvan lämpökeskuksella testattiin hevosen lannan polttamista HevosWatti – hankkeessa. Hankkeen lupaavat tulokset saattavat hyvinkin johtaa hevosenlannan energiahyötykäyttöön.

Lisäksi konserni on edelleen ollut mukana laajemmassa sähkötekniikan tutkimuspoolissa yhdessä muiden Itä-Suomen haja-asutusalueen energiayhtiöiden (R4) kanssa. Pooli toteuttaa useita tutkimushankkeita, joiden tuloksia voidaan hyödyntää toiminnan kehittämisessä.

Arvio toiminnan riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskienhallintatyö on osa konsernin vuosisuunnittelua sekä johtamista. Riskienhallintapolitiikan tärkeimpänä tavoitteena on sekä oman että ulkopuolisen henkilöstön turvallisuus ja sen parantaminen sekä tavoitteiden toteutumista estävien riskien hallinta. Konsernin sisäisen valvonnan periaatteet koskevat kaikkia konsernissa työskenteleviä.

Keskeisimmät ja todennäköisimmät yksittäiset riskit johtuvat sääilmiöistä. Myrskyt ja lumikuormat voivat heikentää tulosta korjauskustannusten ja lain määäämien vakiokorvausten takia.

Toiminta perustuu aikaisempaa enemmän tiedon ja tietovirtojen hallintaan. Tiedon säilyvyyden turvaaminen, tiedon yhtenäisyyden ja oikeellisuuden varmistaminen eri käyttötarkoituksissa sekä tietojärjestelmien jatkuvuuden turvaaminen on liiketoiminnan kannalta kriittistä.

Tietojärjestelmien kriittisyys korostuu poikkeusolosuhteissa. Verkostojen ohjaus-, puhelin- ja työnhallintajärjestelmät ovat kriittisiä suurhäiriöiden tehokkaassa hoidossa. Myös asiakastiedotukseen liittyvä häiriöinfo ja siihen liittyvää tekstiviestipalvelua voidaan pitää keskeisenä poikkeusolojen järjestelmänä. Näiden mahdollinen vikaantuminen vähintäänkin hidastaa verkon vikojen korjausta. Näihin riskeihin liittyvien vaikutusten rajaamiseksi valmiussuunnitelmassa on esitetty toimintamallit kyseisten tilanteiden varalle.

Uusi sähkömarkkinalain sääntelymalli otettiin käyttöön 1.1.2016. Malli itsessään sisältää mahdollisuuden uusia sähköverkkoa toimitusvarmuusvaatimusten mukaisesti. Siirtohintojen tulevan kehityksen kannalta on kuitenkin keskeistä, tuleeko verkko uudistaa vuoden 2028 loppuun mennessä vai voidaanko käyttää lain sallimaa jatkoaikaa uudistuksille joko vuoteen 2032 tai 2036 saakka. Lyhin muutosaikataulu tarkoittaa käytännössä 30 – 40 %:n hintojen korotustarvetta asiakkaille sekä lisäksi lisää riskiä yli-investoinneille muuttotappioalueilla, koska uusittu verkko voi jäädä odotettua vähemmälle käytölle jatkossa.

Merkittävimmät henkilöturvallisuusriskit liittyvät liikenteeseen ja pylvästyöskentelyyn. Myös myrskyt lisäävät merkittävästi henkilöriskin mahdollisuutta, koska verkon korjauksen yhteydessä joudutaan liikkumaan ja työskentelemään vaativissa olosuhteissa.

Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on tukea liiketoimintastrategian tavoitteiden saavuttamista. Merkittävin suojattava liiketoimintariski on sähkönhintariski. Sähkömarkkinoiden hintakehitys vaikuttaa pääasiassa konsernin tuotanto- ja myyntiliiketoimintoihin. Lyhyellä aikavälillä sähkönhintaan pohjoismaisilla markkinoilla vaikuttavia tekijöitä ovat vesitilanne, tuulivoiman vaihtelu, lämpötila, päästöoikeuksien hinnat, polttoaineiden hinta sekä valtioiden välinen sähkönhintavienti- ja tuontitilanne. Yhtiö suojautuu sähkönhintariskejä vastaan tekemällä sähköjohdannaissopimuksia sekä myynnin, että hankinnan osalta. Suojaustoimintaa varten yhtiö noudattaa emoyhtiön hallituksen hyväksymää energiakaupan ja – hankinnan riskienhallintapolitiikkaa, jonka toteutumista valvotaan systemaattisesti. Konsernin emoyhtiö on toiminut vuoden 2017 aikana kumppanina johdannaisten kauppapaikan suuntaan ja vastuu on siirretty keskinäisellä sopimuksella emoyhtiön ja Lumme Energia Oy:n välillä.

Konsernin korolliset velat ovat pääosin vaihtuvakorkoisia lainoja, jolloin markkinakorkojen mahdollinen nousu voi vaikuttaa merkittäväällä tavalla konsernin tuloskehitykseen. Yhtiö suojautuu markkinakorkojen muutoksia vastaan koronvaihtosopimuksilla. Konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti 50 – 75 % vieraan pääoman ehtoista lainoista on suojattu koronvaihtosopimuksilla.

Yhtiöllä on 20,26 %:n omistusosuus Mankala-periaatteella toimivassa Kymppivoima Oy:ssä. Mankala-periaatteen mukaisesti yhtiöllä on oikeus osakesarjakohtaisesti yhtiön tuottamaan sähköön. Yhtiö vastaa osakesarjakohtaisesti yhtiön sähkönhankintakustannuksista, jotka muodostuvat muuttuvista kustannuksista, kiinteistä kustannuksista, poistoista ja rahoituskustannuksista. Rahoituskustannuksiin vaikuttavat myös Kymppivoima Oy:n tekemät korkojohdannaissopimukset.

Yhtiö varautuu vahinkoriskeihin tavanomaisten omaisuus- ja vastuuvakuutusten avulla.

Suur-Savon Sähkö -konsernin henkilöstö on toimihenkilöitä ja ylempiä toimihenkilöitä. Työterveyttä ja -turvallisuutta vaarantavat riskitekijät ovat lähinnä henkiseen kuormitukseen ja jaksamiseen liittyviä riskejä. Henkisen työkyvyn tukemisen näkökulmasta tiivis yhteistyö työterveyshuollon kanssa on keskeistä.

Konsernissa valmistellaan työterveys ja -turvallisuusjärjestelmä sertifiointivalmiuteen vuoden 2018 aikana. Vastuullisen työnantajan vastuu henkilöstöstä ulottuu myös palveluntarjoajien organisaatioihin, ja kumppaneille tehdään säännöllisesti työterveys-turvallisuusauditointeja.

Vuoden 2017 alussa astui voimaan uusi eläkelaki, joka nosti eläkeiä. Työurien jatkaminen loppupäästä haastaa organisaatiot tukemaan työkykyä uudella tavalla. Toimintamalleja työn kuvan kehittämiseksi 'senioritehtäviin' ei vielä ole, mutta tarve sille tulee olemaan.

Konsernissa toimii henkilöstötoimikunta, jossa on työnantajan ja työntekijöiden edustajien välinen foorumi, jossa toteutetaan vuorovaikutusta ja informointia kaksisuuntaisesti työnantajan ja henkilöstön edustajien välillä.

Henkilöstöä koskevat tiedot

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikaudella:

	2017	2016	2015
Emoyhtiö	64	79	79
Konserni	106	142	263

Tilikauden palkat ja palkkiot milj. euroa:

	2017	2016	2015
Emoyhtiö	3,43	3,88	3,79
Konserni	5,22	6,59	10,28

Tilikauden aikana maksetut rahapalkat olivat emoyhtiössä 3,4 milj. euroa (4,02 milj. euroa 2016) ja konsernissa 5,38 milj. euroa (7,67 milj. euroa 2016).

Suur-Savon Sähkö Oy:n palveluksessa oli vakinaisesti vuoden 2017 alussa 78 henkilöä ja konsernissa vastaavasti 103 henkilöä. Vuoden lopussa vastaava henkilömäärä oli emoyhtiössä 33 ja konsernissa 110. Näistä osa-aikatyötä tekeviä oli emoyhtiössä 1 ja konsernissa 3 henkilöä. Henkilöstön keskimääräinen luku on eritelty tilinpäätöksen liitetiedoissa. Kesäharjoittelijoita oli emoyhtiössä 3 henkilö ja konsernissa 4 henkilöä. Eläkkeelle siirtyi emoyhtiössä 2 henkilöä ja konsernissa 3 henkilöä. Vuonna 2017 oli käytössä kaikissa konserniin kuuluvissa yhtiöissä ja yksiköissä tulospalkkiojärjestelmä, joka perustui konsernin toiminnallisiin tavoitteisiin.

Yhteiskuntavastuu ja ympäristö

Ympäristökulut ja aktivoidut ympäristömenot on eritelty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Konsernissa on laadittu erityinen vastuullisuusohjelma, jossa on tarkasteltu yritys vastuuta eri näkökulmista, ja asetettu tavoitteita yritys vastuun kehittämisessä. Yritysvastuu- ja ympäristötiedot julkaistaan kevään 2018 aikana osana vuosikertomusta yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.sssoy.fi.

Hallituksen ehdotus voittovarojen käyttämisestä

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 23.907.200,02 euroa, josta tilikauden voitto on 4.642.451,09 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään:

- osinkona jaetaan 60,00 euroa/osake, yhteensä	4 519 500,00 euroa
- jätetään omaan pääomaan	<u>19 387 700,02 euroa</u>
	23 907 200,02 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Yhtiön osakkeet

Emoyhtiössä on 77 708 nimellisarvotonta osaketta sekä yksi osakelaji; kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja yhtiön varoihin ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Maksimi äänimäärä on 10 % yhtiökokouksessa edustetuista äänistä. Emoyhtiön hallussa olevilla omilla osakkeilla ei ole äänioikeutta. Osakkeita koskee yhtiöjärjestyksen 13 §:n lunastuslauseke ja 14 §:n osakkeiden lunastusvelvollisuus.

Omat osakkeet

Yhtiöllä oli tilikauden lopussa hallussaan 2 383 hankittuja ja lunastettuja omia osakeitaan. Omien osakkeiden osuus osakepääomasta on 3,1 %. Omien osakkeiden hankinnalla ei ole merkittävää vaikutusta omistuksen ja äänivallan jakautumiseen yhtiössä.

Yhtiö ei käyttänyt tilikauden aikana yhtiöjärjestyksen 13 §:n mukaista lunastusoikeuttaan.

Hallinnointiperiaatteet

Suur-Savon Sähkö Oy noudattaa listaamattomalle yhtiölle soveltuvien osin Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance). Suur-Savon Sähkö Oy:n hallinnointikoodi sekä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä ylläpidetään yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.ssoy.fi kohdassa Yritys – Hallinto ja johtaminen.

Tietoja yhtiön organisaatiosta, johdosta ja tilintarkastajista

Yhtiön osakeomistus kertomusvuoden lopussa oli omistajaryhmittäin:

Omistaja ryhmä	Omistajien määrä	Osakkeiden määrä	% pääomasta
Kunnat	18	46 440	59,8
Seurakunnat	3	3 980	5,1
Muut yhteisöt ja yritykset	19	20 416	26,3
Yksityiset	345	4 489	5,8
Yhteensä	385	75 325	96,9
Yhtiön hallussa		2 383	3,1
Yhteensä		77 708	100,0

Varsinainen yhtiökokous 25.4.2017 yhtyi hallituksen esitykseen voiton käytöstä ja päätti hallituksen esityksen mukaisesti jakaa tilivuodelta 2016 osinkoina 47 euroa osakkeelta eli yhteensä 3.540.275,00 euroa.

Yhtiökokous valitsi uusiksi hallintoneuvoston jäseniksi erovuoroisten tilalle; Esa Lappalaisen tilalle Eero Sistosen, Immo Mönkölän tilalle Tuomo Kärnän, Pekka Toivosen tilalle Tapani Nykäsen ja Tapani Varjuksen tilalle Minna Pöntisen. Tomi Yli-Kyyny oli eronnut hallintoneuvoston jäsenyydestä 5.1.2017. Erovuorossa olevista jäsenistä Risto Huuhka, Marja-Leena Kauppi, Timo Loikkanen ja Matti-Pekka Parkkinen valittiin uudelleen hallintoneuvoston jäseniksi. Valittujen hallintoneuvoston jäsenten toimikausi kestää vuoden 2020 varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka.

Hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 2.6.2017 puheenjohtajaksi Jukka Ollikaisen ja varapuheenjohtajaksi Lasse Partasen. Hallitukseen valittiin erovuoroisten tilalle seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi uudelleen Jaakko Hänninen ja Juhani Talikka. Erovuoroisista Hannu Mannista ei voitu yhtiöjärjestyksen 6§:n vuoksi valita uudelleen. Uutena jäsenenä hallitukseen valittiin hallintoneuvoston jäsen Sakari Ainali. Hallintoneuvosto valitsi hallituksen puheenjohtajaksi edelleen Jaakko Hännisen ja varapuheenjohtajaksi Tiina Snickerin.

Yhtiön hallintoneuvostoon kuuluivat kertomusvuoden päättyessä (suluissa erovuosi):

Jukka Ollikainen, puheenjohtaja kunnanjohtaja, Mäntyharju (2018)
Lasse Partanen, varapuheenjohtaja, maanviljelijä, Sulkava (2018)
Jarkko Fågel, yrittäjä, Hartola (2019)
Teemu Hirvonen, freelancer, Savonlinna (2018)
Heidi Honkanen, maatalousyrittäjä, Hirvensalmi (2019)
Risto Huuhka, konduktööri, Pieksämäki (2020)
Antti Häkkänen, kansanedustaja, Mäntyharju (2019)
Marja Kauppi, fysioterapeutti, Mikkeli (2020)
Tuomo Kärnä, insinööri, Luhanka (2020)
Heli Laamanen, maatalousyrittäjä, Savonlinna (2019)
Jari Liukkonen, maaseutuyrittäjä, Pertunmaa (2019)
Timo Loikkanen, yrittäjä, Enonkoski (2020)
Olli Luukkonen, metsätalousinsinööri, Puumala (2019)
Jaakko Mattila, taksiyrittäjä, Juva (2018)
Ahti Myllys, kuljetusyrittäjä, Rantasalmi (2018)
Matti Mäkinen, kunnanjohtaja, Hankasalmi (2018)
Harri Nissinen, kunnanjohtaja, Joutsa (2018)
Tapani Nykänen, maatalousyrittäjä, Savonlinna (2020)
Matti-Pekka Parkkinen, autoilija, Savonlinna (2020)
Timo Pasonen, yrittäjä, Juva (2019)
Tapio Paunonen, myymäläpäällikkö, Juva (2019)
Minna Pöntinen, tradenomi, Mikkeli (2020)
Kari Rannanpiha, projektipäällikkö, Savonlinna (2018)
Armi Salo-Oksa, yrittäjä, Mikkeli (2019)
Arto Seppälä, kunnallisneuvos, Mikkeli (2018)
Eero Sistonen, toiminnanjohtaja, Rantasalmi (2020)
Jaana Vartiainen, lastentarhanopettaja, Mikkeli (2018)
Ari Yli-Teevahainen, yrittäjä, Heinola (2018)

Yhtiön hallitukseen kuuluivat kertomusvuoden päättyessä (erovuorovuosi):

Jaakko Hänninen, puheenjohtaja, pitäjänneuvos, Juva (2019)
Tiina Snicker, varapuheenjohtaja, talouspäällikkö, Mikkeli (2018)
Sakari Ainali, musiikinopettaja, Toivakka (2019)
Matti Kunnas, laamanni, Mikkeli (2018)
Heikki Pärnänen, agrologi, Savonlinna (2018)
Juhani Talikka, toimitusjohtaja, Hartola (2019)

Varsinaisen yhtiökokouksen 25.4.2017 valitsevat tilintarkastajat ovat:

Juho Himanen, KHT, Mikkeli
Jukka Lievonen, KHT, Savonlinna
Aki Rusanen, JHT, HT, Mikkeli

Varatilintarkastajat:

Harri Jylhä, KHT, Savonlinna
Arto Saarinen, KHT, Jyväskylä

Järvi-Suomen Energia Oy

Järvi-Suomen Energia Oy toimii osana Suur-Savon Sähkö -konsernia. Yhtiön omistaa Suur-Savon Sähkö Oy. Järvi-Suomen Energia Oy harjoittaa emoyhtiöltä vuokraamissaan verkoissa alue- ja jakeluverkkotoimintaa ja toimii näiden verkkojen verkonhaltijana omalla vastualueellaan.

Liikevaihto oli 109,2 milj. euroa, jossa oli kasvua edelliseen vuoteen nähden 15,5 milj. euroa. Liikevaihdon kasvu johtui vuoden alussa toteutetusta siirtohintojen korotuksesta sekä verkostoinvestointien kasvusta. Jakelualueen pienenevän väestömäärän ja kasvavan pientuotannon takia liikevaihdon kasvua siirtovolyymien kautta ei ole näköpiirissä. Sähköhäiriöiden määrä oli lähivuosien pienin ja asiakkaiden kokema keskimääräinen häiriöaika oli historian pienin (SAIDI 2,1 tuntia/asiakas, vuonna 2016 8,5).

Sähkömarkkinalain toimitusvarmuustavoitteiden saavuttamiseksi valmistuneiden verkostoinvestointien määrä oli kaikkien aikojen suurin ollen 47,3 milj. euroa. Lain ensimmäinen välitavoite edellyttää, että vuoden 2019 loppuun mennessä 50 prosentilla vakituisista asiakkaista ei ylity taajamissa 6 tunnin häiriöaika tai haja-asutusalueella 36 tuntia. Tällä hetkellä lain edellyttämä välitavoite täyttyy jo noin 60 prosentilla vakituisista asiakkaista. Toimitusvarmuustavoitteiden saavuttamiselle haettiin jatkoaikaa kesällä 2016, mutta toistaiseksi hakemukseen ei ole saatu Energiaviraston päätöstä.

Tilinpäätökseen on kirjattu 16 milj. euron konserniavustus emoyhtiölle.

Vakituisen henkilökunnan määrä oli tilikauden lopussa 22.

Hallitukseen kuuluivat kertomusvuoden päättyessä:

Jukka Tikka puheenjohtaja, Länsi-Savo Oy hallituksen puheenjohtaja, Mikkeli
Martti Lappalainen varapuheenjohtaja, energianeuvos, Rantasalmi
Mikko Hentinen talousneuvos, Joutsa
Arto Pajunen, joka toimi myös yhtiön toimitusjohtajana, Mikkeli.

Hallitus kokoontui vuoden aikana 5 kertaa.

Tilintarkastajina toimivat Juho Himanen KHT ja Aki Rusanen JHT, HT.

Verkkotoiminnan sääntelyn uusi valvontajakso alkoi vuoden 2016 alussa. Malli mahdollisti hintojen korotuksen, mutta lainarahoitusta tarvitaan edelleen sallitun tuoton kasvusta huolimatta. Siirtohintojen korotuksia tullaan jatkossa tekemään valvontamallin sallimissa puitteissa.

Yleisen talouskehityksen ennakoidaan olevan hieman edellisiä vuosia suotuisampaa, mutta energiamäärien ei voi ennustaa juuri kasvavan väestön vähenemisen ja pientuotannon kasvun takia. Mikrotuotantokohteiden kappalemäärän ennakoidaan kasvavan voimakkaasti myös jatkossa. Vuoden 2017 aikana määrä kaksinkertaistui (+ 212 kpl) ja vastaavan kehityksen uskotaan jatkuvan 2018 aikana. Tuotantolaitteistot ovat keskimäärin noin 5 kWp kokoisia. Laitteistoilla on verkoston mitoitukseen vaikutusta lähinnä haja-asutusalueen verkoissa. Näissä verkoissa yhden suuren tai useiden pienempien laitteistojen vaikutuksesta voi alkaa esiintyä ylijännitettä, jolloin verkon vahvistus on tarpeen. Pientuotannosta verkolle aiheutuvien vahvistamiskustannusten periminen laitteistojen haltijoilta olisi otettava yleiseen tarkasteluun. Nykyisen lainsäädännön perusteella pientuotantolaitteistojen aiheuttamat verkon vahvistuskustannukset jäävät käytännössä verkosta sähköä ottavien maksettaviksi, koska pientuotannolta verkkoon annosta perittävän siirtomaksun katoksi on asetettu 0,07 snt/kWh.

Pohjoismaisen taseselvityksen (NBS) siirryttiin 2017 toukokuun alussa. Mittaustietojen keskitettyä käsittelyä (Datahub) varten tietojärjestelmien muutokset ja asiakastietojen tarkistukset ovat menossa. EU -tietosuojan liittyvä projekti on myös käynnistynyt.

Lumme Energia Oy

Lumme Energia Oy toimii osana Suur-Savon Sähkö –konsernia. Yhtiön omistaa Suur-Savon Sähkö Oy (omistusosuus 79,4 %) ja Etelä-Savon Energia Oy (omistusosuus 20,6 %). Lumme Energia Oy:n toimialana on energian tuotanto, hankinta ja myynti, tähän liittyvä palvelu- ja muu liiketoiminta, energian tuottamiseen ja käyttöön liittyvät järjestelmät sekä konsultaatio. Yhtiön kotipaikka on Mikkeli. Yhtiö on rekisteröity kaupparekisteriin 27.6.2017 ja varsinainen liiketoiminta on käynnistynyt 1.9.2017. Nyt raportoitu tilikausi on yrityksen ensimmäinen tilikausi, joten vertailutietoja edellisiin vuosiin ei ole käytettävissä. Liikevaihto oli 23,0 milj. euroa ja yhtiön tulos oli 0,367 milj. euroa.

Sähkön vähittäismyynnin ohella Lumme Energia Oy jatkoi omistajayhtiöidensä aloittamaa työtä sähköisen liikenteen edistämisessä sekä mikrotuotantolaitteistojen markkinoinnissa ja myynnissä. Uuden yhtiön perustamiseen liittyen Lumme Energia Oy:lle kohdistui kertaluontoisia käynnistämisen kustannuksia, jotka pääosin ajoittuivat perustamisvuonna syyskuulle ja lokakuulle. Uuden vähittäismyynnin brändin luominen ja sen markkinointi tulevat vaatimaan usean vuoden ajan merkittävää markkinointiviestinnällistä ponnistelua. Vakituisen henkilökunnan määrä oli tilikauden lopussa 51 henkilöä.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut yhtiön perustamisesta lähtien Markus Tykkyläinen. Tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö, Tilintarkastus Inkeröinen & Himanen Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Juho Himanen KHT.

Hallitukseen kuuluivat yhtiön perustamisesta (kesäkuu 2017) lähtien 02.10.2017 saakka

Anna-Leena Kuitunen, hallituksen puheenjohtaja
Erkki Karppanen, hallituksen jäsen
Markus Tykkyläinen, hallituksen jäsen.

02.10.2017 alkaen, ja kertomusvuoden päättyessä, yhtiön hallitus oli

Mikael Venäläinen, hallituksen puheenjohtaja
Erkki Karppanen, hallituksen jäsen
Markus Tykkyläinen, hallituksen jäsen.

Hallitus kokoontui vuoden aikana 7 kertaa.

Sähkön vähittäismarkkinoiden kilpailun odotetaan kiristyvän entisestään. Markkinoille odotetaan tulevan ulkomaisia uusia toimijoita, ja vähittäismarkkinoilla toimivien myyntiyhtiöiden lukumäärän odotetaan pienenevän kiristyvän kilpailun seurauksena. Vuoden 2018 aikana on jo mahdollista nähdä toimialan konsolidaation etenevän.

Lumme Energia Oy:llä on vahva asiakaskanta sekä omistajayhtiöiltä siirtynyt vahvan osaamisen omaava henkilöstö voimavarana. Lumme Energia Oy:llä arvioidaan olevan paremmat edellytykset sopeutua, kehittyä ja aktiivisesti osallistua toimialan kehittymiseen. Yhtiö hakee aktiivisesti kumppaneita yritysjärjestelyihin, tavoitteena kasvattaa vähittäismyynnin markkinaosuutta.

Kerienergia Oy

Suur-Savon Sähkö Oy omistaa 67,0 % Kerienergia Oy:n osakkeista ja loput 33,0 % omistaa Sahakuutio Oy. Yhtiö tuottaa omistajilleen lämpöenergiaa omakustannushintaan Sahakuutio Oy:n kuivaamoille ja Suur-Savon Sähkö Oy:n Kerimäen keskustaajaman kaukolämpöasiakkaille. Tilikauden 2017 liikevaihto oli 522.975,26 euroa (597.980,08 euroa 2016) ja tilikauden tulos 6,00 euroa (8,50 euroa 2016). Biolämpökeskuksen suunniteltu vuosihuolto tehtiin elokuussa. Uusi tuloilmakone otettiin toukokuussa käyttöön. PIPO asetuksen mukaisesti öljyn tankkausaseman rakentaminen aloitettiin.

Liiketoiminta on kehittynyt suunnitellusti tilikauden päättymisen jälkeen.

Yhtiön hallituksessa toimivat Heikki Tirkkonen puheenjohtajana sekä jäseninä Mika Laine ja Jari Suomalainen. Toimitusjohtajana toimi Harri Karhu.

Yhtiön palveluksessa ei ole ollut henkilökuntaa.

Kerimäen kaukolämpö Oy

Kerimäen Kaukolämpö Oy:n omistus siirtyi tehdyllä osakekaupalla joulukuussa 2017 kokonaan Suur-Savon Sähkö Oy:n omistukseen. Omistus-osuus ennen tehtyä kauppaa oli Savonlinnan kaupungilla 60 %:a ja Suur-Savon Sähkö Oy:llä 40 %:a. Tehdyn osakekaupan johdosta yrityksestä tuli osa Suur-Savon Sähkö -konsernia. Yhtiö harjoittaa kaukolämpöliiketoimintaa Savonlinnan kaupungin Kerimäellä sijaitsevalla teollisuusalueella.

Tilikauden 2017 liikevaihto oli 63.000,00 euroa (63.000,00 euroa 2016) ja tilikauden tulos 16.247,47 euroa (9.526,83 euroa 2016). Yhtiö on allekirjoittanut sulautumissuunnitelman 29.12.2017, jonka mukaan se tullaan sulauttamaan emoyhtiö Suur-Savon Sähkö Oy:n vuoden 2018 aikana.

Yhtiön hallituksessa tilikauden päättyessä toimivat Harri Karhu puheenjohtajana sekä jäseninä Heikki Tirkkonen, Anssi Luusua, Mika Laine ja Mikael Venäläinen. Toimitusjohtajana toimi Heikki Tirkkonen. Yhtiön palveluksessa ei ole henkilökuntaa.

[Sivun alkuun](#)

Konsernituloslaskelma

	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
	1 000 €	1 000 €
LIIEVAIHTO	138 887	146 322
Liiketoiminnan muut tuotot	1 712	14 521
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	64 911	78 726
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	494	496
Osuudet osakkuusyritysten tappioista	2 490	489
Ulkopuoliset palvelut	7 045	6 755
	74 940	86 465
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	5 221	6 591
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	920	1 230
Muut henkilösivukulut	227	290
	6 369	8 112
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	23 973	21 382
Konserniliikearvon poisto	37	31
	24 010	21 413
Liiketoiminnan muut kulut	20 308	20 889
LIIEVOITTO	14 972	23 964
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	900	539
Muut korko- ja rahoitustuotot	86	71
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-2 000	
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-1 028	-1 342
	-2 042	-732

	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
	1 000 €	1 000 €
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	12 930	23 232
Tuloverot	-1 415	-489
Laskennalliset verot	-1 712	-1 369
Vähemmistöosuudet	-84	-1
TILIKAUDEN VOITTO	9 719	21 372

Konsernitase

VASTAAVAA

	31.12.2017	31.12.2016
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	2 920	3 558
Konserniliikearvo	31	63
Muut pitkävaikutteiset menot	4 856	4 387
Ennakkomaksut	174	270
	7 982	8 278
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 968	1 940
Rakennukset ja rakennelmat	6 229	6 723
Sähkön siirto- ja jakeluverkosto	249 557	221 144
Lämmönjakeluverkosto	6 933	6 480
Tuotannolliset koneet ja laitteet, sähkö	2 169	2 377
Tuotannolliset koneet ja laitteet, lämpö	7 582	8 305
Koneet ja kalusto	11 571	13 005
Muut aineelliset hyödykkeet	1 285	1 325
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 676	7 616
	292 969	268 915
Sijoitukset		
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	76 246	78 926
Muut osakkeet ja osuudet	11 809	11 807
	88 056	90 733

	31.12.2017	31.12.2016
	1 000 €	1 000 €
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	1 862	2 340
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Laskennalliset verosaamiset	4 665	4 669
Saamiset omistusyhteysyrityksiltä	48	853
Muut saamiset	12 864	30
	17 577	5 552
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	21 556	24 582
Saamiset omistusyhteysyrityksiltä	979	385
Muut saamiset	3 670	511
Siirtosaamiset	1 994	1 122
	28 198	26 601
Rahat ja pankkisaamiset	11 173	10 447
Vastaavaa yhteensä	447 817	412 866

VASTATTAVAA	31.12.2017	31.12.2016
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	155	155
Ylikurssirahasto	15	15
Muut rahastot		
Vararahasto	31	31
Käyttörahasto	792	792
	823	823
Edellisten tilikausien voitto	132 268	113 855
Tilikauden voitto	9 719	21 372
	142 980	136 220
Vähemmistöosuus	1 301	304
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Laskennallinen verovelka	27 448	25 740
Lainat rahoituslaitoksilta	56 641	46 779
Eläkelainat	470	1 835
Saadut ennakot	10	10
Liittymismaksut	161 047	158 950
	245 615	233 313
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	15 854	7 517
Eläkelainat	940	940
Ostovelat	12 031	9 654
Velat omistusyhteisyrityksille	2 142	6 107
Muut velat	12 893	8 949
Siirtovelat	14 060	9 863
	57 920	43 029
Vastattavaa yhteensä	447 817	412 866

Konsernin rahoituslaskelma

	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto (tappio)	9 719	21 372
Poistot ja arvonalentumiset	24 010	21 413
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	-35	-1 078
Osuudet osakkuusyritysten tuloksista, voitoista(-) / tappioista (+)	2 490	489
Rahoitustuotot ja -kulut	2 042	732
Tilinpäätössiirrot		
Tuloverot	3 127	1 858
Vähemmistöosuudet	84	1 404
Muut oikaisut		-12 824
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	41 437	31 964
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	7 852	496
Korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-14 129	-1 756
Korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-1 135	5 430
Saadut liittymismaksut	2 096	2 590
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	36 120	38 723
Asiakkailta saadut maksut	131 025	157 939
Maksut tavaroiden/palvelujen toimittajille sekä henkilöstölle	-94 904	-95 643
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	36 120	62 297
Maksetut korot liiketoiminnasta	-916	-1 002
Saadut osingot liiketoiminnasta	900	539
Saadut korot liiketoiminnasta	79	89
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	4 011	-166
Maksetut verot liiketoiminnasta	198	-179
Myönnettyt lainat	0	-800
Lainasaamisten takaisinmaksut	405	5
Liiketoiminnan rahavirta	40 798	37 209

	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-54 390	-45 227
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	14	0
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	0	0
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	0	-2 001
Ostetut osakkuusyhtiöosakkeet	0	-2
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	422	4 976
Investoinnit muihin sijoituksiin	-52	-4
Luovutustulot muista sijoituksista	95	4
Investointien rahavirta	-53 911	-42 253
Rahoituksen rahavirta		
Vähemmistön pääomasijoitus	913	0
Omien osakkeiden hankkiminen	-5	-4
Lyhytaikaisten lainojen nostot	12 702	0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-16	0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys / vähennys	-4 417	0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	16 600	20 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-8 426	-10 543
Maksetut osingot	-3 513	-1 503
Rahoituksen rahavirta	13 838	7 951
Rahavarojen muutos	725	2 906
Rahavarat, avaava tase	10 447	7 541
Rahavarojen muutos	725	2 906
Rahavarat	11 173	10 447

Emoyhtiön tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
	1 000 €	1 000 €
LIKEVAIHTO	89 095	119 816
Liiketoiminnan muut tuotot	1 554	1 597
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	50 972	78 905
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	511	484
Ulkopuoliset palvelut	1 083	1 509
	52 567	80 898
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	3 426	3 876
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	648	754
Muut henkilösivukulut	169	167
	4 243	4 798
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	23 938	22 308
Liiketoiminnan muut kulut	9 580	8 958
LIKEVOITTO/-TAPPIO	322	4 450

	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
	1 000 €	1 000 €
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	50	0
Tuotot osuuksista omistusyhteisyhteisöissä		480
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	879	517
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Muilta	68	64
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-2 000	0
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-5	-13
Muille	-976	-1 328
	-1 984	-281
 VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-1 663	4 169
 Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-8 500	-6 998
Konserniavustus	16 000	6 500
	7 500	-498
 Tuloverot	-1 195	-334
 TILIKAUDEN VOITTO	4 642	3 336

Emoyhtiön tase

VASTAAVAA

31.12.2017

31.12.2016

1 000 €

1 000 €

PYSYVÄT VASTAAVAT**Aineettomat hyödykkeet**

Aineettomat oikeudet

2 431

2 899

Liikearvo

42

72

Muut pitkävaikutteiset menot

4 856

4 387

Ennakkomaksut

4

270

7 334

7 628

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

1 957

1 929

Rakennukset ja rakennelmat

6 247

6 733

Sähkön siirto- ja jakeluverkosto

248 627

220 229

Lämmönjakeluverkosto

6 172

6 490

Tuotannolliset koneet ja laitteet, sähkö

2 232

2 442

Tuotannolliset koneet ja laitteet, lämpö

7 362

8 078

Koneet ja kalusto

13 600

15 199

Muut aineelliset hyödykkeet

1 288

1 328

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

2 216

122

289 702

262 550

Sijoitukset

Osuudet saman konsernin yrityksissä

4 720

1 465

Osuudet omistusyhteisyhteisöissä

73 287

75 770

Muut osakkeet ja osuudet

10 802

10 852

88 809

88 086

VAIHTUVAT VASTAAVAT	31.12.2017	31.12.2016
	1 000 €	1 000 €
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	1 816	2 327
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	52	52
Saamiset omistusyhteisyrittäyksiltä	48	853
Muut saamiset	12 864	30
	12 964	935
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	19 942	24 312
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	32 089	6 877
Saamiset omistusyhteisyrittäyksiltä	979	385
Muut saamiset	928	507
Siirtosaamiset	47	568
	53 985	32 651
Rahat ja pankkisaamiset	6 307	7 045
Vastaavaa yhteensä	460 917	401 222

VASTATTAVAA	31.12.2017	31.12.2016
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	155	155
Ylikurssirahasto	15	15
Muut rahastot		
Vararahasto	31	31
Käyttörahassto	792	792
	823	823
Edellisten tilikausien voitto	18 473	18 650
Tilikauden voitto	4 642	3 336
	24 108	22 979
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Kertynyt poistoero	137 064	128 564
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	56 293	46 779
Eläkelainat	425	1 700
Velat saman konsernin yrityksille	12 909	135
Liittymismaksut ja muut velat		
Liittymismaksut	160 651	158 828
	230 278	207 442
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	15 824	7 517
Eläkelainat	850	850
Ostovelat	2 213	1 237
Velat saman konsernin yrityksille	40 598	21 380
Velat omistusyhteisyriksille	2 142	6 107
Muut velat	5 695	4 314
Siirtovelat	2 145	834
	69 467	42 238
Vastattavaa yhteensä	460 917	401 222

Emoyhtiön rahoituslaskelma

	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto (tappio)	4 642	3 336
Poistot ja arvonalentumiset	23 938	22 308
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	-46	-1 085
Rahoitustuotot ja -kulut	1 984	281
Tilinpäätössiirrot	-7 500	498
Tuloverot	1 195	334
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	24 214	25 673
Käyttöpääoman muutos:		
Vaihto-omaisuuden lisäys / vähennys	511	484
Korottomien liikesaamisten lisäys / vähennys	-24 101	-2 339
Korottomien velkojen lisäys / vähennys	9 163	-587
Saadut liittymismaksut	1 823	2 590
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	11 609	25 821
Asiakkailta saadut maksut	83 561	118 811
Maksut tavaroiden/palvelujen toimittajille sekä henkilöstölle	-71 951	-92 990
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	11 609	25 821
Maksetut korot liiketoiminnasta	-891	-1 002
Saadut osingot liiketoiminnasta	929	997
Saadut korot liiketoiminnasta	61	64
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	4 032	-172
Maksetut verot liiketoiminnasta	3	240
Myönnettyt lainat		-800
Lainasaamisten takaisinmaksut	405	5
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	16 149	25 152
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-33 657	-43 980
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	8	
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	-3 195	
Myydyt tytäryhtiöosakkeet		1 063
Ostetut osakkuusyhtiöosakkeet		-104
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	422	4 976
Luovutustulot muista sijoituksista	95	4
Investointien rahavirta	-36 327	-38 042

	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Rahoituksen rahavirta:		
Omien osakkeiden hankkiminen	-5	39
Lyhytaikaisten lainojen nostot	12 700	-400
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		-886
Lyhytaikaisten lainojen lisäys / vähennys	-4 417	
Pitkäaikaisten lainojen nostot	16 600	19 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-8 426	-7 281
Maksetut osingot	-3 513	-1 546
Saadut ja maksetut konserniavustukset	6 500	9 000
Rahoituksen rahavirta	19 439	17 927
Rahavarojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)	-738	5 037
Rahavarat, avaava tase	7 045	2 009
Rahavarojen muutos	-738	5 037
Rahavarat	6 307	7045

Tilinpäätöksen laadintaperusteet

Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot

Suur-Savon Sähkö Oy on Suur-Savon Sähkö-konsernin emoyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Mikkeli. Konsernitilinpäätöksen jäljennös on saatavissa osoitteesta Suur-Savon Sähkö Oy, Otto Mannisen katu 6, 50100 Mikkeli.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki konserni- ja osakkuusyritykset. Tarkemmat tiedot konserniin kuuluvista yrityksistä ja osakkuusyrityksistä annetaan liitetietojen kohdassa "Sijoitukset".

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Ennen vuotta 2000 hankittujen tytäryhtiöiden osakkeiden hankintahinta siltä osin kuin se ylittää hankintahetken oman pääoman määrän, on kohdistettu konsernitaseessa kokonaan konserniaktiivaksi. Konserniliikearvo poistetaan kymmenessä vuodessa. Vaikka konserniliikearvoa ei ole kohdistettu käyttöomaisuuteen, sen odotetaan tuottavan tuloa tytäryhtiöiltä saatua tuotannollista käyttöomaisuutta vastaavasti. Vuonna 2000 syntynyt konserniliikearvo on kohdistettu osakkeisiin. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäiset katteet, sisäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Osakkuusyritykset on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukaiset osuudet osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksista on esitetty tuloslaskelmassa omana eränään.

Tilikaudella toteutussa suunnatussa osakennissa osakkaiden merkintähinnat poikkesivat toisistaan yhteensä 461 038,72 € ja kyseinen erä esitettiin edellisen tilikauden voittovarojen muutoksena.

Käyttöomaisuuden arvostaminen

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuuden taloudellisen pitoajan perusteella.

Poistoajat:

Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Liikearvo	10 - 15 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	8 - 20 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	10 - 50 vuotta
Sähkön siirto- ja jakeluverkosto	10 - 25 vuotta
Lämmön siirto- ja jakeluverkosto	15 vuotta
Tuotannolliset koneet ja laitteet sähkö	20 vuotta
Tuotannolliset koneet ja laitteet lämpö	15 vuotta
Koneet ja kalusto	5 - 10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	40 vuotta

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Vaihto-omaisuus esitetään fifo-periaatteen mukaisesti hankintamenon määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostaminen

Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintameno. Arvopapereiden kirjanpitoarvo ei ylitä todennäköistä luovutushintaa.

Korkojohdannaiset

Yhtiö suojaautuu markkinakorkojen muutoksilta koronvaihtosopimusten avulla. Tilinpäätös on laadittu perustuen siihen, että yhtiön koronvaihtosopimukset ovat tehty suojaustarkoituksessa. Koronvaihtosopimusten realisoituneet erät kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin. Suojaustarkoituksessa tehtyjen koronvaihtosopimusten realisoitumattomia arvonmuutoksia ei kirjata kirjanpitoon, vaan ne esitetään liitetiedoissa.

Sähköjohdannaiset

Konserni suojautuu sähkön hinnan muutoksilta sähköjohdannaisilla, joilla suojataan sähkön myyntiä ja sähkön hankintaa. Tilinpäätös on laadittu perustuen siihen, että yhtiön sähköjohdannaiset on tehty suojaustarkoituksessa. Sähkösuojausten realisoituneet erät kirjataan tuloslaskelman sähkönhankintakuluihin. Suojaustarkoituksessa tehtyjen sähköjohdannaisten realisoitumattomia arvonmuutoksia ei kirjata kirjanpitoon, vaan ne esitetään liitetiedoissa. Konsernin emoyhtiö on toiminut vuoden 2017 aikana kumppanina johdannaisten kauppapaikan suuntaan ja vastuu on siirretty keskinäisellä sopimuksella emoyhtiön ja sähkön myyntitoimintaa harjoittavan tytäryhtiö Lumme Energia Oy:n välillä. Yhtiön ja Lumme Energia Oy:n välisen sopimuksen mukaisesti johdannaisten realisoituneet arvonmuutokset hyvitetään tai veloitetaan Lumme Energia Oy:ltä. Sähkön myyntiin liittyvät johdannaisvastuut on esitetty Lumme Energia Oy:n tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen vertailukelpoisuus

Konsernirakenteen muutoksista johtuen konsernitiilinpäätös ei ole täysin vertailukelpoinen edelliseen vuoteen. Edellisen vuoden vertailutietoja ei ole oikaistu.

Vuonna 2016 Suur-Savon Sähkötyö Oy yhdisteltiin konserniin tytäryhtiönä 31.3.2016 saakka. 1.4.2016 alkaen yhtiö on yhdistelty osakkuusyhtiönä 49,5 %:n omistusosuuden mukaisesti. Vuonna 2016 konsernin tulosta kasvatti operatiiviseen tulokseen verrattuna Suur-Savon Sähkötyö Oy:n osakkuusyhtiöksi muuttumiseen liittyvät konsernikirjaukset. Kirjauksilla ei ollut kassavirtavaikutusta.

Lumme Energia Oy:n perustaminen ja liiketoiminnan käynnistämisestä 1.9.2017 aiheutui joitakin yksittäisiä kertaluontoisia eriä. Vuonna 2016 oli yksi merkittävä myrsky, jonka kustannukset kohosivat noin kolmeen miljoonaan euroon. Vuoden 2017 aikana ei toimialueelle kohdistunut merkittäviä myrskyjä, joista olisi aiheutunut suuria korjauskustannuksia.

Yhtiön johto on arvioinut pysyviin vastaaviin sisältyvien osakkeiden tuotto-odotuksia ja päättänyt tehdä Suomen Energiavarat Oy:n osakkeisiin liittyen 2 miljoonan euron arvonalennuksen.

Laskennallisten verojen kirjaaminen

Laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen väliselle väliaikaiselle erolle käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena.

Ympäristöasioita koskevat liitetiedot

Ympäristökuluina on käsitelty kulut, jotka ovat aiheutuneet toimista, joilla pyritään torjumaan, korjaamaan tai lieventämään ympäristövaikutuksia. Näihin kuluihin on sisällytetty myös välillisesti vaikuttavat ympäristöverot ja kierrätysmaksut.

Ympäristöerät sisältyvät varsinaisiin tuloslaskelman ja taseen liitetietoihin. Ympäristökulut on lisäksi eritelty tuloslaskelman liitetiedoissa omana ryhmänään. Aktivoidut ympäristömenot on lisäksi eritelty käyttöomaisuutta koskevien liitetietojen jälkeen omana ryhmänään.

Ympäristöliitetietojen laskennassa on käytetty samoja laajuus-, laskenta- ja arvostusperiaatteita kuin konserniyhtiöitten erillistilinpäätöksissä.

Jäteverot ja kierrätysmaksut on eritelty toimittajien laskuissa. Nestemäisten polttoaineiden ympäristöverot on laskettu kertomalla polttoaineen kulutus ko. polttoaineen valmisteveron lisäverokannalla. Hiukkasten poistoon käytettävien sähkösuodattimien sähkönkulutus on laskettu oman sähkönkäytön keskihinnalla.

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot

Taulukot löytyvät oheisesta pdf-aineistosta ja liitetietojen tekstit ovat alla.

[Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot \(pdf\)](#)

Sähköjohdannaiset

Konserni suojautuu sähkön hinnan muutoksilta sähköjohdannaisilla, joilla suojataan sähkön myyntiä ja sähkön hankintaa. Tilinpäätös on laadittu perustuen siihen, että yhtiön sähköjohdannaiset on tehty suojaustarkoituksessa. Sähkönsuojausten realisoituneet erät kirjataan tuloslaskelman sähkönhankintakuluihin. Suojaustarkoituksessa tehtyjen sähköjohdannaisien realisoitumattomia arvomuutoksia ei kirjata kirjanpitoon, vaan ne esitetään liitetiedoissa. Konsernin emoyhtiö on toiminut vuoden 2017 aikana kumppanina johdannaisien kauppapaikan suuntaan ja vastuu on siirretty keskinäisellä sopimuksella emoyhtiön ja sähkön myyntitoimintaa harjoittavan tytäryhtiö Lumme Energia Oy:n välillä.

Sähkön myynnin suojaukset

Suur-Savon Sähkö konsernin arvoidut sähkön myyntimäärät ja sähkön myynnin suojaamiseksi tehdyt suojaussopimukset vuosille 2018 -2022 on esitetty allaolevassa taulukossa.

Myynti MWh	Systeemisuojaus MWh	Systeemisuojaus %	Aluehintasuojaukset MWh	Aluehintasuojaus %
4 605 379	2 215 556	48,1	812 385	17,6

Sähkön hankinnan suojaukset

Konserni on arvioinut sähkön tuotantomäärät ja tehnyt sähkön tuotannon suojaamiseksi johdannaisopimuksia ala olevan taulukon mukaisesti vuosille 2018 - 2020.

Tuotanto MWh	Systeemisuojaus MWh	Systeemisuojaus %	Aluehintasuojaukset MWh	Aluehintasuojaus %
1 484 135	276 000	18,6	530 304	35,7

Sähköjohdannaissopimusten määrä

	Konserni		Emoyhtiö	
	2017	2016	2017	2016
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Määrä GWh	3 043	1 692	3 043	1 692
Nimellisarvo	64 789	48 415	64 789	48 415
Käypä arvo	137	-5 666	137	-5 666

Muut johdannaiset

Yhtiö suojautuu markkinakorkojen muutoksia vastaan koronvaihtosopimuksilla. Konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti 50 – 75 % yrityksen lainarahoituksen pääomasta ja juoksuajasta on kiinteäkorkoista tai suojattu korkojohdannaisin.

Korolliset velat

Suur-Savon Sähkö -konsernin korolliset velat ovat yhteensä 73 905 218,98 euroa. Emoyhtiö Suur-Savon Sähkö Oy:n korolliset velat ovat 73 392 218 98 euroa ja tytäryhtiöiden korolliset velat ovat 135 000,00 euroa. Lainojen vakuutena on rahoittajille annetut kovenanttisitoumukset.

Lainojen takaisinmaksuehtojen mukaisesti konsernin korollisten velkojen erääntymisajankohdat ovat seuraavat:

	euroa
2018	16 794 416,23
2019	7 139 302,54
2020	5 769 302,54
2021	5 769 302,54
2022	17 455 592,59
Yli viiden uoden päästä erääntyvät lainat	20 977 302,54
Yhteensä	73 905 218,98

Koronvaihtosopimusten erääntyminen

Korollisten pankkilainojen korkoriskiltä suojautumiseksi Suur-Savon Sähkö Oy on solminut koronvaihtosopimuksia, jotka erääntyvät seuraavasti:

	euroa
2018	3 441 666,66
2019	4 191 666,66
2020	4 691 666,66
2021	4 691 666,66
2022	4 691 666,66
Yli viiden vuoden päästä erääntyvät johdannaiset	15 979 166,70
Yhteensä	37 687 500,00

Muut taloudelliset vastuut

Suur-Savon Sähkö Oy on sitoutunut maksamaan omistuksensa mukaisen osuuden Kymppivoima Oy:n X-sarjaan liittyvistä hallinnointipalkkioista.

Kiinteistöinvestoinnit

Emoyhtiö on velvollinen tarkistamaan vuosina 2012 - 2017 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistöjen verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 679 229,01 euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2026.

Vastuu kyllästetyistä pylväistä

30.6.2004 voimaan tulleen Valtioneuvoston asetuksen 440/2003 mukaan käytöstä poistettua arseeniyhdisteellä käsiteltyä puuta saa luovuttaa vain jätelain 1072/1993 15 §:n 1 momentin 1-3 kohdissa tarkoitetulle vastaanottajalle. Suur-Savon Sähkö Oy:n verkostossa on noin 330 000 arseenikyllästettyä pylvästä, joiden arvioitu käyttöikä on 40 - 50 vuotta. Arvioidut pylväiden hävittämiskustannukset käyttöiän tultua täyteen ovat noin 6,50 milj. euroa.

Päästöoikeudet

Suur-Savon Sähkö Oy sai vuodeksi 2017 päästöoikeuksia 18 711 tCO₂ ja konserni 19 078 tCO₂. Käyttämättömiä päästöoikeuksia oli 31.12.2017 emoyhtiössä ja konsernissa jäljellä 111 040 tCO₂, arvo noin 1,07 miljoonaa euroa.

Mankalavastuu

Suur-Savon Sähkö Oy:llä on 20,26 % omistusosuuttaan vastaava mankalavastuu Kymppivoima Oy:ssä. Vastuu tarkoittaa, että yhtiöllä on omistusosuuttaan vastaava oikeus osakesarjakohtaisesti sarjan tuottamaan sähköön ja vastaava velvollisuus maksaa osakesarjan kustannukset. Mankalaperuste on voimassa Kymppivoima Oy:n muissa paitsi V- ja X-osakesarjoissa.

[Sivun alkuun](#)

Sähkömarkkinalain mukainen liiketoimintojen eriyttäminen

Eriytettävät toiminnot konsernissa

Suur-Savon Sähkö-konsernissa harjoitettavat sähkömarkkinalaissa tarkoitetut eriytettävät sähköliiketoiminnot ovat sähkönmyyntiliiketoiminta ja verkkotoiminta.

Sähköliiketoimintojen eriyttäminen on konsernissa toteutettu jakamalla eriytettävät liiketoiminnot eri yhtiöihin. Sähkön myyntiliiketoimintaa on 31.08.2017 saakka harjoittanut emoyhtiö Suur-Savon Sähkö Oy. 01.09.2017 alkaen sähkön myyntiliiketoimintaa harjoittaa Suur-Savon Sähkö Oy:n tytäryhtiö Lumme Energia Oy. Sähköverkkotoimintaa harjoittaa Järvi-Suomen Energia oy.

Eriytettyjen sähköliiketoimintojen tilinpäätökset esitetään konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Sähkönmyyntiliiketoiminnan tuloslaskelma ja tase

Suur-Savon Sähkö Oy:n eriytetty sähkön myyntiliiketoiminnan tuloslaskelma 01.01. - 31.08.2017 on laadittu sisäisen laskennan avulla.

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyy osuus yhteisistä kiinteistökustannuksista. Erä on laskettu jakamalla todelliset kiinteistöjen käyttökustannukset konserniyhtiöille ja emoyhtiön yksiköille käytettyjen neliöiden suhteessa.

Osuus konsernin hallintopalveluista on kohdistettu aiheuttamisperiaatetta noudattaen.

Lumme Energia Oy:n tuloslaskelma 01.09. - 31.12.2017 on sellaisenaan sähkömarkkinalain edellyttämä eriytetty tulos. Sähkön myyntiliiketoimintaan liittyvät saamiset ja velat ovat Lumme Energia Oy:n taseessa.

Verkkotoiminnan tuloslaskelma ja tase

Järvi-Suomen Energia Oy on vuokrannut sähköverkon emoyhtiö Suur-Savon Sähkö Oy:ltä. Järvi-Suomen Energia Oy:n tilinpäätös on sellaisenaan sähkömarkkinalain edellyttämä eriytetty tilinpäätös.

Sähkön myyntitoiminta

Lumme Energia tuloslaskelma

7.6. -
31.12.2017

1 000 €

LIKEVAIHTO

22 981

Liiketoiminnan muut tuotot

Materiaalit ja palvelut

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Ostot tilikauden aikana

19 429

Ulkopuoliset palvelut

215

19 645

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot

705

Henkilösivukulut

Eläkekulut

117

Muut henkilösivukulut

18

840

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelman mukaiset poistot

3

Liiketoiminnan muut kulut

1 962

LIKEVOITTO

531

Rahoitustuotot ja -kulut

Muut korko- ja rahoitustuotot

Muilta

17

Korkokulut ja muut rahoituskulut

Muille

-44

-27

Voitto (tappio) ennen rahoituseriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja

504

Tilinpäätössiirrot	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-45
Tuloverot	
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-92
TILIKAUDEN VOITTO	367

Sähkön myyntitoiminnan tase

Lumme Energia tase

31.12.2017

1 000 €

VASTAAVAA	
PYSYVÄT VASTAAVAT	
Aineelliset hyödykkeet	
Koneet ja kalusto	191
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	191
VAIHTUVAT VASTAAVAT	
Vaihto-omaisuus	
Aineet ja tarvikkeet	16
Saamiset	
Pitkäaikaiset saamiset	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	12 864
Lyhytaikaiset saamiset	
Myyntisaamiset	1 155
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	7 481
Muut saamiset	2 738
Siirtosaamiset	88
	11 461
Saamiset yhteensä	24 326
Rahat ja pankkisaamiset	1 205
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	25 547
VASTAAVAA YHTEENSÄ	25 738

	31.12.2017
	1 000 €
VASTATTAVAA	
OMA PÄÄOMA	
Osakepääoma	3
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	4 428
Tilikauden voitto	367
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 797
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	
Kertynyt poistoero	45
VIERAS PÄÄOMA	
Lyhytaikainen	
Lainat rahoituslaitoksilta	2
Ostovelat	1 505
Velat saman konsernin yrityksille	15 967
Muut velat	2 944
Siirtovelat	478
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	20 896
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	25 738

Sähköverkkotoiminta

Sähköverkkotoiminnan tuloslaskelma, Järvi-Suomen Energia Oy

	1.1.- 31.12.2017		1.1.- 31.12.2016	
	1 000 €		1 000 €	
LIKEVAIHTO	109 209		93 722	
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+)	-4 119		4 274	
Liiketoiminnan muut tuotot	158		104	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana				
Häviösähkö	2 243		2 646	
Muut ostot tilikauden aikana	10 600	12 843	8 651	11 297
Ulkopuoliset palvelut				
Alueverkko-, kantaverkko- ja verkkopalvelumaksut	5 741		5 538	
Muut ulkopuoliset palvelut	32 277	38 019	34 530	40 068
		50 861		51 365
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot		1 335		1 482
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	241		272	
Muut henkilösivukulut	56	297	55	326
		1 632		1 809
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		215		250
Liiketoiminnan muut kulut				
Muut liiketoiminnan kulut	35 927	35 927	37 440	37 440
LIKEVOITTO		16 612		7 237

	1.1.- 31.12.2017		1.1.- 31.12.2016	
	1 000 €		1 000 €	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	5		6	
Muilta	1	6	0	6
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Muille	-8	-8	-6	-6
		-2		0
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		16 610		7 237
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9		35	
Annetut konserniavustukset	-16 000	-15 991	-6 500	-6 465
Tuloverot		-125		-155
TILIKAUDEN VOITTO		494		618

Sähköverkkotoiminnan tase, Järvi-Suomen Energia Oy

VASTAAVAA	31.12.2017	31.12.2016
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	490	659
Ennakkomaksut	169	0
	659	659
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	81	115
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	30	4
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	770	778
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Keskeneräiset verkonrakennustyöt	3 341	7 461
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	45	135
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	349	258
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	33 358	21 296
Saamiset omistusyhteisyrittäjiltä	0	
Liittymismaksusaamiset	0	
Muut saamiset	0	1
Siirtosaamiset	1 856	551
	35 563	22 106
Rahat ja pankkisaamiset	2 911	2 757
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	41 860	32 459
VASTAAVAA YHTEENSÄ	42 631	33 237

VASTATTAVAA	31.12.2017	31.12.2016
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	3	3
Edellisten tilikausien voitto	12 800	12 182
Tilikauden voitto	494	618
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	13 296	12 802
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Kertynyt poistoero	111	120
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Eläkelainat	45	135
Saadut ennakkomaksut	10	10
Liittymismaksut		122
	55	266
Lyhytaikainen		
Eläkelainat	90	90
Ostovelat	8 291	8 354
Velat saman konsernin yrityksille	16 263	6 887
Velat omistusyhteisy yrityksille		0
Muut velat	4 254	4 635
Siirtovelat	271	82
	29 168	20 048
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	29 223	20 315
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	42 631	33 237

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Mikkelissä 14. maaliskuuta 2018

SUUR-SAVON SÄHKÖ Oy

Jaakko Hänninen
hallituksen puheenjohtaja

Tiina Snicker

Sakari Ainali

Heikki Pärnänen

Matti Kunnas

Juhani Talikka

Markus Tykkyläinen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Mikkelissä 14. maaliskuuta 2018

Juho Himanen
KHT

Jukka Lievonen
KHT

Aki Rusanen
HT, JHT

Tilintarkastuskertomus

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Suur-Savon Sähkö Oy:n (y-tunnus 0215863-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2017. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitalinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko toimintakertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti. Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti. Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Mikkelissä 14. päivänä maaliskuuta 2018

Juho Himanen
KHT

Jukka Lievonen
KHT

Aki Rusanen
HT, JHT

Hallintoneuvoston lausunto

Hallintoneuvosto on tänään kokouksessaan käsitellyt Suur-Savon Sähkö Oy:n vuoden 2017 tuloslaskelman, taseen ja niiden liitetiedot, konsernitilinpäätöksen sekä hallituksen ehdotuksen voittovarojen käyttämisestä ja hallituksen toimintakertomuksen sekä yhtiön tilintarkastajien antaman tilintarkastuskertomuksen, joiden johdosta hallintoneuvostolla ei ole huomauttamista.

Hallintoneuvosto puoltaa Suur-Savon Sähkö Oy:n tuloslaskelman ja taseen sekä konsernituloslaskelman ja -taseen vahvistamista sekä vastuuvapauden myöntämistä hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Hallintoneuvosto yhtyy hallituksen ehdotukseen voittovarojen käyttämisestä.

Hallintoneuvosto toteaa, että sen antamia ohjeita on noudatettu, ja että hallintoneuvosto on saanut yhtiön hallitukselta ja konsernin johtoryhmältä tarpeellisiksi katsomansa tiedot.

Mikkelissä 27. maaliskuuta 2018

Hallintoneuvoston puolesta

Jukka Ollikainen
hallintoneuvoston puheenjohtaja